

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Opracował:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

Spis treści:

1. Wykaz skrótów	5
2. Wstęp.....	6
2.1. Cel i zakres opracowania	6
2.2. Opis przyjętej metodyki	6
2.3. Charakterystyka miasta	7
2.3.1. Położenie	7
2.3.2. Demografia	8
2.3.3. Warunki klimatyczne.....	9
2.3.4. Budowa geologiczna ²	9
3. Założenia Programu Ochrony Środowiska	11
3.1. Dokumenty nadrzędne i cele	11
3.1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	11
3.1.2. Strategia Rozwoju Kraju 2020	12
3.1.3. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”	13
3.1.4. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	14
3.1.5. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku).....	14
3.1.6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020	15
3.1.7. Strategia „Sprawne Państwo 2020”	17
3.1.8. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	17
3.1.9. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie ...	18
3.1.10. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	18
3.1.11. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	19
3.1.12. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.....	19
3.1.13. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.....	20
3.1.14. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego	23
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	25
5. Ocena stanu środowiska	28
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	28
5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza.....	28
5.1.2 Jakość powietrza	33
5.1.3 Adaptacja do zmian klimatu.....	42
5.1.4 Analiza SWOT	42
5.2. Ochrona przed hałasem	43
5.2.1. Stan wyjściowy	43
5.2.2. Źródła hałasu	43
5.2.3. Analiza SWOT	45

5.3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	46
5.3.1. Stan wyjściowy	46
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	46
5.3.3. Analiza SWOT	48
5.4. Gospodarowanie wodami.....	49
5.4.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe.....	49
5.4.2. Stan wyjściowy - wody podziemne	50
5.4.3 Adaptacja do zmian klimatu.....	52
5.4.5. Analiza SWOT	52
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	53
5.5.1. Sieć wodociągowa	53
5.5.2. Sieć kanalizacyjna	53
5.5.3. Jakość wód - wody powierzchniowe	54
5.5.4. Jakość wód - wody podziemne.....	55
5.5.5. Analiza SWOT	55
5.6. Zasoby surowców naturalnych	56
5.6.1. Stan aktualny.....	56
5.6.2. Przepisy prawne	56
5.6.3. Analiza SWOT	57
5.7. Gleby	57
5.7.1. Stan aktualny.....	57
5.7.2. Analiza SWOT	59
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	60
5.8.1. Stan wyjściowy	60
5.8.2. Regiony Gospodarki Odpadami	60
5.8.3. Analiza SWOT	69
5.9. Zasoby przyrodnicze	70
5.9.1. Formy ochrony przyrody.....	70
5.9.2. Lasy	78
5.9.3. Analiza SWOT	79
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	80
5.10.1. Stan aktualny.....	80
5.10.2. Analiza SWOT	80
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie.....	81
6.1. Wyznaczone cele i zadania	81
7. System realizacji programu ochrony środowiska	96
7.1. Współpraca z interesariuszami.....	96
7.2. Edukacja ekologiczna.....	97

7.3. Sprawozdawczość	98
7.4. Monitoring realizacji programu	98
7.5. Źródła finansowania	100
7.5.1. Fundusze krajowe	100
7.5.2. Fundusze Unii Europejskiej	102

1. Wykaz skrótów

Tabela 1. Słownik skrótów.

Nazwa skrótu	Wyjaśnienie
WPGO	Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JCW	Jednolita część wód
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWpd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POKzA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPOŚ	Wojewódzki Program Ochrony Środowiska
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ZS	Zespół Szkół
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich
PGWWP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie miasta. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w mieście, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w mieście sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w mieście w odniesieniu do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb miasta w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie miasta do roku 2025.

2.2. Opis przyjętej metodyki

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2017, poz. 519 z późn. zm.)¹, a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i miasta, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy

1

Z uwzględnieniem zapisów ustaw zmieniających, w tym Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1101).

ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada miasta. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i miasta sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie miasta.”

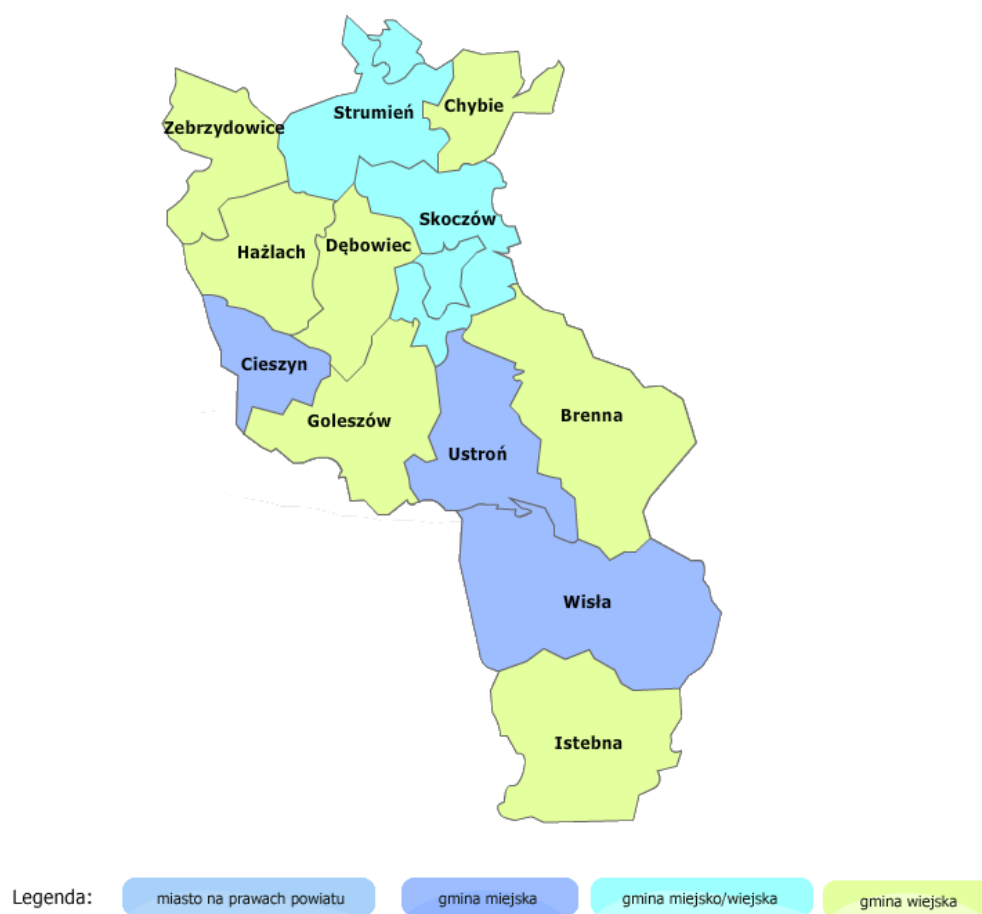
Gminne Programy ochrony środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

2.3. Charakterystyka miasta

2.3.1. Położenie

Wisła jest gminą miejską położoną w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Od wschodu graniczy ona z gminami: Lipowa, Radziechowy-Wieprz oraz Milówka, od południa z gminą Istebna, od północy z gminami: Ustroń, Brenna oraz Szczyrk natomiast zachodnią granicę Miasta Wisła stanowi granica państwa z Republiką Czeską.

Rysunek 1. Położenie Miasta Wisła na tle powiatu cieszyńskiego.

Źródło: www.administracja.mac.gov.pl

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego Miasto Wisła leży w obrębie:

1. Megaregion: Region Karpacki
 - Prowincja Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym:
 - Podprowincja Zewnętrzne Karpaty Zachodnie:
 - Makroregion Beskidy Zachodnie:
 - Mezuregion Beskid Śląski.

2.3.2. Demografia

Zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego w 2016 roku Wisłę zamieszkiwało 11 048 mieszkańców, w tym 5 368 to mężczyźni a 5 680 to kobiety. Informacje na temat demografii miasta zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 2. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2016r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Ludność według miejsca zameldowania		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	11 048
Liczba kobiet	osoba	5 680
Liczba mężczyzn	osoba	5 368
Wskaźnik modułu gminnego		
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	100
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	106
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	17,1
W wieku produkcyjnym	%	60,5
W wieku poprodukcyjnym	%	22,3

źródło: GUS.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie Miasta Wisła zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3. Bezrobocie (stan na 31.XII.2016r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Bezrobotni zarejestrowani według płci		
Ogółem	osoba	376
Mężczyźni	osoba	219
Kobiety	osoba	157
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
Ogółem	%	5,6
Mężczyźni	%	6,2
Kobiety	%	5,0

źródło: GUS.

2.3.3. Warunki klimatyczne²

Miasto Wisła znajduje się w Regionie Klimatów Górskich i Podgórskich w krainie podgórza, pogórza i gór Beskidu Śląskiego i Zachodniego. Strefa górską miasta narażona jest na większe natężenie bodźców klimatycznych w porównaniu z terenami podgórskimi. Biorąc pod uwagę poszczególne elementy klimatu na terenie miasta wyróżnić można trzy piętra klimatyczne: chłodne, umiarkowanie chłodne oraz umiarkowanie ciepłe. Średnia temperatura roczna wynosi 6,6°C, przy czym temperatury podlegają na tym terenie wpływowi wysokości bezwzględnej oraz ukształtowania terenu. Gradient średniej rocznej temperatury powietrza stanowi -0,56°C/100 m dla form wypukłych i -0,64°C/100 m dla form wklęsłych. Średnie roczne i miesięczne temperatury są wyższe na wierzchołkach i stokach niż w dnach dolin. Jest to związane z powstawaniem zastoisk chłodu w dnach dolin i częstym występowaniem inwersji temperatury powietrza.

Obszar Miasta Wisła należy do najbardziej deszczowych w Polsce. Roczne sumy opadów wahają się od 1148 mm w Wiśle, 1435 mm w Wiśle-Przysłop. W przebiegu rocznym najwięcej opadów występuje od maja do sierpnia z maksimum w lipcu. Duży udział w rocznej sumie opadów mają opady śniegu, które w partiach szczytowych Baraniej Góry mogą występować przez ok. 90 dni rocznie. Pokrywa śnieżna zalega w Wiśle do 96 dni a w najwyższych położonych punktach miasta nawet do 140 dni.

Na obszarze Miasta Wisła dominują wiatry wiejące z kierunków: zachodniego, południowego oraz południowo-zachodniego. Duży udział w wiatrach południowych mają wiatry typu fenowego.

2.3.4. Budowa geologiczna²

Obszar Miasta Wisła należy do Karpat fliszowych, który obejmuje kilka dużych, ponasuwanych na siebie jednostek strukturalnych o budowie płaszczowinowej. Na terenie

Wisła jest to jednostka śląska. Utwory tej jednostki budują osady górnej kredy i paleogenu. Najstarsze dolne warstwy godulskie górnej kredy (piaskowce i łupki) występują w dwóch niewielkich skrawkach w północnej części miasta w Wiśle-Obłącu. Na nich leżą piaskowcowo-łupkowe warstwy godulskie środkowe budujące część grzbietu granicznego ze szczytami Soszowa Wielkiego i Małego, a także widoczne w centrum Wisły. Są to piaskowce średnio- i gruboławicowe, średnioziarniste, glaukonitowe, z wkładkami cieńszych piaskowców i łupków zielonych. Kolejną jednostką litostratygraficzną serii śląskiej są warstwy godulskie górne ze zlepieńcem malinowskim, zajmujące znaczne obszary południowej części miasta (doliny Malinki, Białej Wisłki i Wisły, szczyt Stożka). Są to piaskowce cienkoławicowe, płytowe z rzadszymi wkładkami piaskowców gruboławicowych, gruboziarnistych i zlepieńcowatych. Występują także wkładki zielonych i czarnych łupków oraz czarnych mułowców. Charakterystyczną odmianą facjalną warstw godulskich górnych jest gruboławicowy zlepieniec malinowski budujący szczyty Kamienny i Smrekowiec na północ od Malinki oraz pasmo Malinowa. Najszerzej rozprzestrzenionym ogniwem stratygraficznym na terenie Miasta Wisła są warstwy istebniańskie dolne budujące masywy Baraniej Góry i Magurki Wiślańskiej oraz odgałęziające się na zachód od Baraniej Góry pasmo Czantorii poza graniczną częścią pasma ze Stożkiem oraz Soszowem Wielkim i Małym. Są to piaskowce gruboławicowe gruboziarniste słabo lub bezwapniste, szare, wietrzejące rdzawo, z dużymi soczewkami zlepieńców kwarcowych i rzadszymi wkładkami czarnych łupków, rzadziej zielonych łupków i soczew mułowców. Były one eksploatowane w Wiśle-Głębcach. Kolejnym kompleksem są warstwy istebniańskie górne ciągnące się równoleżnikowo niezbyt miąższym pasem na południe od warstw istebniańskich dolnych w okolicach Istebnej i jej przysiółków Słowiaczonka i Skała. Są to kompleksy zlepieńcowo-piaskowcowe, średnio i drobnoziarniste, siwawe, o spoiwie ilasto-wapiennym, wietrzejące kulisto. Serią podścielającą i pokrywającą ten kompleks piaskowcowo-zlepieńcowy są łupki warstw istebniańskich górnych z syderytami. Są to łupki czarne lub ciemne, zawierające kilkanaście wkładek syderytów, intensywnie eksploatowanych w XIX wieku. Sporadycznie w spągu i stropie warstw istebniańskich górnych pojawiają się także łupki pstre. Trzeciorzędowymi utworami jednostki śląskiej są występujące na południe od warstw istebniańskich eoceńskie gruboziarniste piaskowce ciężkowickie tworzące różnej grubości ławice zazębiające się z łupkami ciemnymi i pstryimi. Wyżej leżą warstwy hieroglifowe - cienkoławicowe zielone piaskowce drobnoziarniste z zielonymi łupkami występujące w ciągłym pasie od granicy na wschód. We wszystkich tych ogniwach pojawiają się wkładki łupków pstrych. Najmłodszymi ogniwami są oligoceńskie łupki menilitowe z rogowcami i piaskowcami gródeckimi oraz gruboławicowe, drobnoziarniste, niebieskawe piaskowce warstw krośnieńskich.

3. Założenia Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami europejskimi, krajowymi, wojewódzkimi oraz powiatowymi. Dokument uwzględnia także założenia określone w innych dokumentach lokalnych.

3.1. Dokumenty nadrzędne i cele

Uwarunkowania wspólnotowe

Podstawę Wspólnotowej Polityki Ochrony Środowiska stanowi VII Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (7th European Action Plan, w skrócie EAP). Wskazuje on na konieczność zastosowania strategicznego podejścia do problemów środowiskowych. Takie podejście powinno wykorzystywać różne środki oraz instrumenty, aby regulować działania podejmowane przez przedsiębiorców, konsumentów, polityków i obywateli.

Zgodność celów, zawartych w VII Europejskim Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska, została osiągnięta poprzez ich szczegółową analizę oraz dopasowanie do lokalnych potrzeb miasta.

3.1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7: „Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska”:

- a) Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
- b) Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
- c) Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
- d) Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
- e) Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- f) Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska.

2. Cel 8: „Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych”:

- a) Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
- b) Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
- c) Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
- d) Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.

3. Cel 9: „Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski”:

- a) Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

3.1.2. Strategia Rozwoju Kraju 2020

1. Obszar strategiczny I Sprawne i efektywne państwo:

- a) Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem:
- Priorytetowy kierunek interwencji I.1.5 – Zapewnienie ładu przestrzennego,
- b) Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela:
- Priorytetowy kierunek interwencji I.3.3. – Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela,

2. Obszar strategiczny II Konkurencyjna gospodarka

- a) Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
- Priorytetowy kierunek interwencji II.2.3. – Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,
- b) Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych
- Priorytetowy kierunek interwencji II.5.2. – Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych,
- c) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. – Racjonalne gospodarowanie zasobami,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.3. – Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.4. – Poprawa stanu środowiska,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.5. – Adaptacja do zmian klimatu,
- d) Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu
- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.1. – Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.2. – Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.3. – Udrożnienie obszarów miejskich,

3. Obszar strategiczny III Spójność społeczna i terytorialna

- a) Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
- Priorytetowy kierunek interwencji III.2.1. – Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,
- b) Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.1. – Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.2. – Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.3. – Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.4. – Zwiększenie spójności terytorialnej

3.1.3. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
 - a) Kierunek interwencji 1.1. – Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
 - b) Kierunek interwencji 1.2. – Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
 - c) Kierunek interwencji 1.3. – Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
 - d) Kierunek interwencji 1.4. – Uporządkowanie zarządzania przestrzenią,
2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię
 - a) Kierunek interwencji 2.1. – Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
 - b) Kierunek interwencji 2.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
 - c) Kierunek interwencji 2.6. – Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
 - d) Kierunek interwencji 2.7. – Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
 - e) Kierunek interwencji 2.8. – Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,
3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska
 - a) Kierunek interwencji 3.1. – Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
 - b) Kierunek interwencji 3.2. – Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
 - c) Kierunek interwencji 3.3. – Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
 - d) Kierunek interwencji 3.4. – Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
 - e) Kierunek interwencji 3.5. – Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,

3.1.4. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki
 - a) Kierunek działań 1.2. – Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych
 - Działanie 1.2.3. – Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
 - Działanie 1.2.4. – Wspieranie różnych form innowacji,
 - Działanie 1.2.5. – Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),
 - b) Kierunek działań 1.3. – Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki
 - Działanie 1.3.2. – Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,
2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców
 - a) Kierunek działań 3.1. – Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,
 - Działanie 3.1.1. – Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
 - Działanie 3.1.2. – Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
 - Działanie 3.1.3. – Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),
 - Działanie 3.1.4. – Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,
 - b) Kierunek działań 3.2. – Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia
 - Działanie 3.2.1. – Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
 - Działanie 3.2.2. – Stosowanie zasad zrównoważonej architektury

3.1.5. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

1. Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego
 - a) Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
 - b) Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

3.1.6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

1. Cel szczegółowy 2: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej
 - a) Priorytet 2.1. – Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.1.1. – Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.2. – Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.3. – Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
 - Kierunek interwencji 2.1.4. – Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
 - Kierunek interwencji 2.1.5. – Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - Kierunek interwencji 2.1.6. – Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
 - Priorytet 2.2. – Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.2.1. – Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
 - Kierunek interwencji 2.2.2. – Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
 - Kierunek interwencji 2.2.3. – Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
 - b) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.5.1. – Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,
2. Cel szczegółowy 3: Bezpieczeństwo żywnościowe
 - a) Priorytet 3.2. – Wytwarzanie wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów produktów rolno-spożywczych
 - Kierunek interwencji 3.2.2. – Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami integrowanymi, ekologicznymi oraz tradycyjnymi metodami produkcji z lokalnych surowców i zasobów oraz produktów rybnych,
 - b) Priorytet 3.4. – Podnoszenie świadomości i wiedzy producentów oraz konsumentów w zakresie produkcji rolno-spożywczej i zasad żywienia
 - Kierunek interwencji 3.4.3. – Wsparcie działalności innowacyjnej ukierunkowanej na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji,
3. Cel szczegółowy 5: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich
 - a) Priorytet 5.1. – Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich

- Kierunek interwencji 5.1.1. – Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
 - Kierunek interwencji 5.1.2. – Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
 - Kierunek interwencji 5.1.3. – Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
 - Kierunek interwencji 5.1.4. – Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,
 - Kierunek interwencji 5.1.5. – Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,
- b) Priorytet 5.2.- Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego
- Kierunek interwencji 5.2.1. – Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
 - Kierunek interwencji 5.2.2. – Właściwe planowanie przestrzenne,
 - Kierunek interwencji 5.2.3. – Racjonalna gospodarka gruntami,
- c) Priorytet 5.3. – Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji)
- Kierunek interwencji 5.3.1. – Adaptacja produkcji rolnej i rybackiej do zmian klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.2. – Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i całym łańcuchu rolno-żywnościowym,
 - Kierunek interwencji 5.3.3. – Zwiększenie sekwestracji węgla w glebie i biomase wytwarzanej w rolnictwie,
 - Kierunek interwencji 5.3.4. – Badania w zakresie wzajemnego oddziaływania rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa na zmiany klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.5. – Upowszechnianie wiedzy w zakresie praktyk przyjaznych klimatowi wśród konsumentów i producentów rolno-spożywczych,
- d) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.4.1. – Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
 - Kierunek interwencji 5.4.2. – Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
 - Kierunek interwencji 5.4.3. – Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
 - Kierunek interwencji 5.4.4. – Wzmacnianie publicznych funkcji lasów,
- e) Priorytet 5.5. - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.5.1. – Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
 - Kierunek interwencji 5.5.2. – Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich

3.1.7. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

1. Cel 3: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych

a) Kierunek interwencji 3.2. – Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju

- Przedsięwzięcie 3.2.1. – Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- Przedsięwzięcie 3.2.2. – Zapewnienie ładu przestrzennego,
- Przedsięwzięcie 3.2.3. – Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych,

2. Cel 5: Efektywne świadczenie usług publicznych

a) Kierunek interwencji 5.2. – Ochrona praw i interesów konsumentów

- Przedsięwzięcie 5.2.3. – Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw,

b) Kierunek interwencji 5.5. – Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych

- Przedsięwzięcie 5.5.2. – Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi,

3. Cel 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego

a) Kierunek interwencji 7.5. – Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego

- Przedsięwzięcie 7.5.1. – Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego.

3.1.8. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej

- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego

- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną,
- Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,
- Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
- Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

3.1.9. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

1. Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów

- a) Kierunek działań 1.1. – Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych
- Działanie 1.1.1. – Warszawa – stolica państwa,
 - Działanie 1.1.2. – Pozostałe ośrodki wojewódzkie,
- b) Kierunek działań 1.2. – Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
- Działanie 1.2.1. – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
 - Działanie 1.2.2. – Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych,
 - Działanie 1.2.3. – Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich,
 - Kierunek działań 1.3. – Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
 - Działanie 1.3.5. – Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,
 - Działanie 1.3.6. – Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego

2. Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

- a) Kierunek działań 2.2. – Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
- Działanie 2.2.3. – Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych,
 - Działanie 2.2.4. – Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska,
- b) Kierunek działań 2.3. – Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,
- c) Kierunek działań 2.4. – Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE,
- d) Kierunek działań 2.5. – Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności,

3.1.10. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

1. Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej

- a) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności.

3.1.11. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

1. Cel szczegółowy 4: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego
 - a) Priorytet Strategii 4.1. – Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej
 - Kierunek działań 4.1.2. – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu,

3.1.12. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej
 - a) Cel główny – dążenie do utrzymania zero energetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
 - b) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,
2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii
 - a) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,
3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła
 - a) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,
4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej
 - a) Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych,
5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
 - a) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
 - b) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
 - c) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
 - d) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,

- e) Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,
6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii
- a) Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen,
7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
- a) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
- b) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
- c) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
- d) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce,
- e) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 jest spójny z Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 i Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego, ich celami oraz kierunkami interwencji w nich określonymi.

3.1.13. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.

Powietrze atmosferyczne (PA)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- PA1. Skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w skali lokalnej i wojewódzkiej poprzez osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych.
- PA2. Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu na jakość powietrza poprzez efektywną politykę transportową do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza.
- PA3. Sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza.
- PA4. Wdrożenie mechanizmów motywujących do implementacji nowoczesnych rozwiązań w przemyśle skutkujących redukcją emisji substancji zanieczyszczających.
- PA5. Wzmacnianie współpracy międzyregionalnej w zakresie wspólnej polityki ochrony powietrza szczególnie z krajem morawsko – śląskim oraz województwem małopolskim poprzez coroczne spotkania.

- PA6. Wzmocnienie systemu edukacji ekologicznej społeczeństwa skierowanej na promocję postaw służących ochronie powietrza.

2. Cel długoterminowy do roku 2024: Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- PA7. Wspieranie finansowe i technologiczne inwestycji w technologie mające na celu efektywne wykorzystanie energii.
- PA8. Wzmocnienie systemu wykorzystania odnawialnych źródeł energii w skali województwa śląskiego.
- PA9. Kształtowanie postaw służących efektywnemu wykorzystywaniu energii.

Zasoby wodne (ZW)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- ZW1. Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły i Odry.
- ZW2. Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu.
- ZW3. Ograniczenie ryzyka wystąpienia strat wynikających ze zjawisk ekstremalnych związanych z wodą.

Gospodarka odpadami (GO)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- GO1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwie w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury.
- GO2. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych oraz wzrost efektywności systemu zbierania i zwiększanie udziału tych odpadów poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania.
- GO3. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów sektora gospodarczego i sukcesywne zwiększanie udziału tych odpadów poddanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem.

Ochrona przyrody (OP)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- OP1. Podejmowanie działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej.
- OP2. Wdrożenie narzędzi spójnego systemu zarządzania zasobami przyrody i krajobrazem zarówno na obszarach chronionych, jak i użytkowanych gospodarczo
- OP3. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu ekosystemów i gatunków oraz przeciwdziałanie zagrożeniom dla bioróżnorodności i georóżnorodności.

Zasoby surowców naturalnych (ZSN)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- ZSN1. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych.

Gleby (GL)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- GL1. Zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych gleb, w tym m.in.: produkcji żywności, magazynowania, filtrowania i przekształcania składników odżywczych, substancji i wody, podstaw rozwoju życia i różnorodności biologicznej, źródła surowców, rezerwuaru pierwiastka węgla oraz zbioru dziedzictwa geologicznego, geomorfologicznego oraz archeologicznego.
- GL2. Zapobieganie zanieczyszczaniu gleb, w szczególności substancjami powodującymi ryzyko zanieczyszczenia wtórnego.
- GL3. Remediacja terenów zanieczyszczonych.
- GL4. Zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych.
- GL5. Minimalizacja stopnia i łagodzenie zasklepienia gleb.
- GL6. Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom.
- GL7. Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Tereny przemysłowe (TP)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- TP1. Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych.

Hałas (H)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- H1. Zmniejszenie liczby mieszkańców województwa narażonych na ponadnormatywny hałas.
- H2. Rozwój sieci monitoringu poziomu emisji hałasu do środowiska oraz narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas.

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)

1. Cel długoterminowy do roku 2024: Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- PEM1. Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych.

Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym (PPAP)

Cel długoterminowy do roku 2024: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Cele krótkoterminowe do roku 2019:

- PPAP1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
- PPAP2. Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych.

3.1.14. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Cieszyńskiego

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza:

- Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze powiatu cieszyńskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych.
- Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami.

2. Ochrona przed hałasem:

- Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska.

3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym:

- Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach.

4. Gospodarowanie wodami:

- System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.

5. Gospodarka wodno-ściekowa:

- System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.

6. Gospodarowanie zasobami geologicznymi:

- Racjonalne i efektywne gospodarowania zasobami ze złóż.
- Racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi.

7. Ochrona gleb:

- Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi.
- Przekształcanie terenów przemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno – ekonomicznymi.

8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów:

- Racjonalna gospodarka odpadami.
- Gospodarowania odpadami innymi niż komunalne.

9. Ochrona przyrody i krajobrazu:

- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

10. Zagrożenia poważnymi awariami:

- Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych.
- Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska.
- Edukacja społeczeństwa w zakresie świadomości ekologicznej i zarządzania środowiskowego.

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Cel opracowania

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie miasta. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Zakres opracowania

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w mieście, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w mieście sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a dowodów jego osiągnięcia dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (co 2 lata). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w mieście w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, promieniowania elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb miasta w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych (do 2025 roku) oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie Miasta Wisła do roku 2025.

Charakterystyka

W tej części opracowania przedstawiony został krótki opis Miasta omawiający jego położenie, klimat, demografię oraz budowę geologiczną.

Ocena stanu środowiska

W niniejszym opracowaniu opisano stan środowiska na terenie Miasta Wisła. Wyznaczono w tym zakresie następujące kategorie:

- Jakość powietrza (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);

- Hałas (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Promieniowanie elektromagnetyczne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Wody powierzchniowe i podziemne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Zasoby geologiczne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Gleby (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Gospodarka odpadami (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Zagrożenia poważnymi awariami (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska).

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: **S** – strenghts (silne strony); **W** – weaknesses (słabe strony); **O** – opportunities (szanse), **T** – threats (zagrożenia).

W przypadku badań środowiska przyrodniczego analiza polega na określeniu słabych i silnych stron poszczególnych elementów środowiska także szans oraz zagrożeń tworzonych przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Cele i strategia ich realizacji

W niniejszym *Programie* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb i są to:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Promieniowanie elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Zasoby geologiczne;
- Gleby;
- Gospodarka odpadami;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

Na ich podstawie wyznaczono cele krótko- i średniookresowe, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami gminnymi oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Wdrażanie i monitoring programu

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Z tego powodu w rozdziale 7. System realizacji programu ochrony środowiska, sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Analiza uwarunkowań finansowych

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza

Niska emisja

Niską emisję definiuje się jako emisję pyłów oraz gazów do atmosfery z emiterów znajdujących się na wysokości do 40 m. Pyły i gazy są produktami spalania paliw stałych, ciekłych oraz gazowych. Samą emisję można podzielić na:

- Emisję komunikacyjną – emisja związana ze spalaniem paliw płynnych przez pojazdy,
- Emisję przemysłową – związaną z procesami odbywającymi się w ramach działalności zakładów przemysłowych,
- Emisję z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych – związaną ze spalaniem paliw na potrzeby ogrzewania,

Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu;
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę;
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw;
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne;
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania;
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami;
Dioksyny	Spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	Spalanie odpadów, niecałkowite spalanie paliw

źródło: opracowanie własne

Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Pył zawieszony

Pył zawieszony jest nośnikiem metali ciężkich, które mają negatywny wpływ na żywe organizmy. Sam pył może także osadzać się w pęcherzykach płucnych oraz powodować podrażnienie oczu oraz błon śluzowych nosa i gardła.

Dwutlenek siarki

Dwutlenek siarki, powstający podczas spalania paliw, ma negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powoduje zmniejszenie dróg oddechowych.

Tlenki azotu

Tlenki azotu powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększa prawdopodobieństwo ataków astmatycznych oraz uszkadza komórki układu immunologicznego w płucach.

Tlenek węgla

Tlenek węgla ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobina tworząc karboksyhemoglobinę, które nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem tlenku węgla może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.

Ozon

Ozon w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki błony śluzowej wyściełające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.

Dioksyny

Dioksyny kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne takie jak trądzik chlorowy.

WWA

Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszają odpowiedź immunologiczną organizmu.

Zgodnie z corocznym raportem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), dotyczącym jakości powietrza w Europie, Polska od wielu lat znajduje się w czołówce krajów o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Dotyczy to zwłaszcza zanieczyszczenia pyłem PM10 oraz benzo(a)pirenem.

W celu poprawy sytuacji utworzony został Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej. Wyznaczono w nim priorytety mające doprowadzić do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju:

- Modernizacja infrastruktury krajowego systemu elektroenergetycznego,
- Rozwój wykorzystania OZE,
- Upowszechnienie alternatywnych, innych niż odnawialne, metod pozyskiwania energii,
- Promocja optymalnego wykorzystywania surowców,
- Rozwój niskoemisyjnej gospodarki odpadami,
- Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju niskoemisyjnej gospodarki w sektorze przemysłu,

- Rozpowszechnienie istniejących technologii niskoemisyjnych w procesach produkcyjnych,
- Poprawa standardu energetycznego istniejących budynków,
- Rozwój zrównoważonej produkcji w rolnictwie,
- Zwiększenie efektywności wybranych elementów łańcucha logistycznego,
- Transformacja niskoemisyjna w sektorze handlu,
- Modernizacja pojazdów oraz infrastruktury w celu upowszechnienia niskoemisyjnych form transportu,
- Poprawa efektywności zarządzania transportem oraz wspieranie rozwoju transportu publicznego,
- Rozwój i zastosowanie niskoemisyjnych paliw w transporcie oraz magazynowania energii w środkach transportu,
- Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w edukacji,
- Wspieranie dostępności oraz wiarygodności informacji na temat wpływu konsumpcji poszczególnych produktów i usług na emisyjność gospodarki,
- Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w gospodarstwach domowych,
- Promocja transformacji niskoemisyjnej w sektorze publicznym.

Emisja z gospodarstw domowych

Głównymi źródłami tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza jest:

- spalanie paliwa stałego (węgiel, drewno opałowe, ekogroszek),
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

Emisja komunikacyjna

Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna, która najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu kołowego. Na terenie Miasta Wisła głównym źródłem emisji komunikacyjnej są:

- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 941,
 - Droga wojewódzka nr 942,
- Drogi powiatowe,
- Drogi gminne,
- Drogi wewnętrzne.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu, benzo(a)pirenu oraz innych związków organicznych. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający

się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport może być uciążliwy dla środowiska naturalnego.

W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych jest następujący:

Tabela 5. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

źródło: J. Jakubowski „Motoryzacja a środowisko”.

Na skutek powszechnej elektryfikacji, emisje do powietrza związane z ruchem kolejowym mają znaczenie marginalne. Należą do nich jedynie emisje zanieczyszczeń pyłowych związanych z ruchem pociągów oraz niewielkie emisje z lokomotyw spalinowych używanych głównie na bocznicach kolejowych.

Emisja niezorganizowana

Do niezorganizowanych źródeł emisji można zaliczyć np. wypalanie traw czy emisję lotnych związków organicznych związanych z lakierowaniem.

Emisja przemysłowa

Na terenie Miasta Wisła

znajduje się zakład posiadający pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, są to zakłady mięsne P.H.Z. "JUR-GAST" Sp. z o.o.. Na terenie zakładu zlokalizowane są 3 emitery, których charakterystykę podano w tabeli.

Tabela 6. Parametry emitorów.

Symbol Nazwa emitora	Wysokość	Przekrój	Prędkość gazów	Temp. gazów	Czas pracy
	[m]	[m]	[m/s]	[K]	[h]
E-1 komora REXPOL procesy wędzarnicze	9,1 (zadaszona)	0,2	2	325	830
E-2 komora ZASADA procesy wędzarnicze	7,1 (zadaszona)	0,25	2	325	830

Symbol Nazwa emitora	Wysokość	Przekrój	Prędkość gazów	Temp. gazów	Czas pracy
	[m]	[m]	[m/s]	[K]	[h]
E-3 komora ZASADA procesy wędzarnicze	7,1 (zadaszona)	0,2	2	325	830

Rodzaje oraz dopuszczalne ilości substancji wprowadzanych do powietrza przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7. Ilość emitowanych zanieczyszczeń

Symbol Nazwa emitora	Nazwa zanieczyszczenia	Emisja maks. kg/h	Emisja roczna Mg/rok	Emisja Mg/Mg
E-1 komora REXPOL procesy wędzarnicze	dwutlenek azotu	0,008	0,00664	4,43E-06
	dwutlenek siarki	0,022	0,01826	0,00001
	pył ogółem	0,005	0,00415	2,77E-06
	-w tym pył do 2,5 µm	0,0045	0,00374	2,49E-06
	-w tym pył do 10 µm	0,00468	0,00388	2,59E-06
	tlenek węgla	0,536	0,445	0,0003
	aceton	0,000621	0,000515	3,44E-07
	węglowodory alifatyczne	0,00419	0,00347	2,32E-06
	Węglowodory aromatyczne	0,000938	0,000779	5,19E-07
	metanol	0,000223	0,0001851	1,23E-07
	fenol	0,000761	0,000632	4,21E-07
	aldehyd octowy	0,000041	0,000034	2,27E-08
	substancje smołowe	0,00059	0,00049	3,26E-07
	formaldehyd	0,00023	0,0001909	1,27E-07
E-2 komora ZASADA procesy wędzarnicze	dwutlenek azotu	0,008	0,00664	4,43E-06
	dwutlenek siarki	0,022	0,01826	0,00001
	pył ogółem	0,005	0,00415	2,77E-06
	-w tym pył do 2,5 µm	0,0045	0,00374	2,49E-06
	-w tym pył do 10 µm	0,00468	0,00388	2,59E-06
	tlenek węgla	0,536	0,445	0,0003
	aceton	0,000621	0,000515	3,44E-07
	węglowodory alifatyczne	0,00419	0,00347	2,32E-06
	węglowodory aromatyczne	0,000938	0,000779	5,19E-07
	metanol	0,000223	0,0001851	1,23E-07

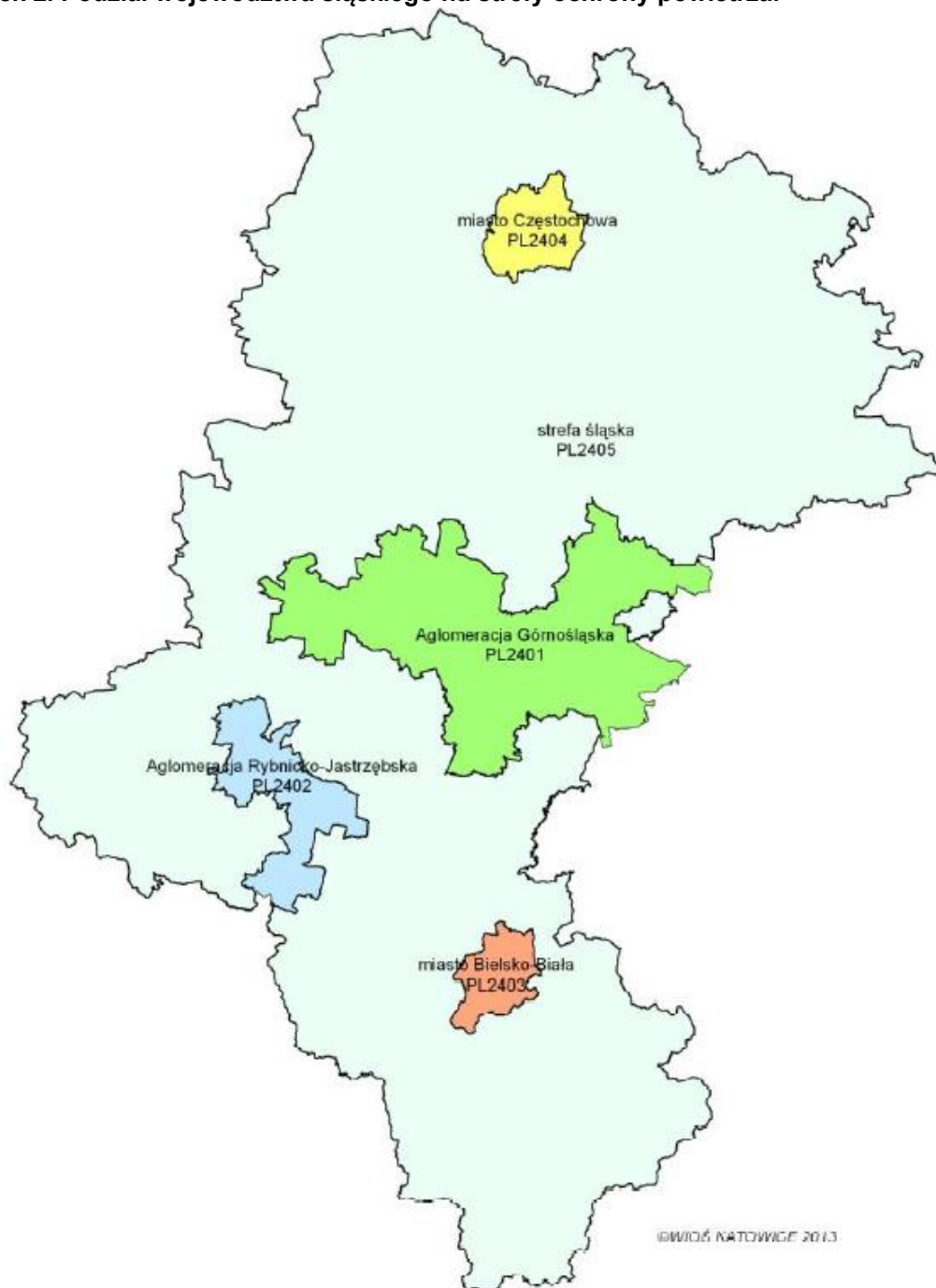
Symbol Nazwa emitora	Nazwa zanieczyszczenia	Emisja maks. kg/h	Emisja roczna Mg/rok	Emisja Mg/Mg
	fenol	0,000761	0,000632	4,21E-07
	aldehyd octowy	0,000041	0,000034	2,27E-08
	substancje smołowe	0,00059	0,00049	3,26E-07
	formaldehyd	0,00023	0,0001909	1,27E-07
E-3 komora ZASADA procesy wędzarnicze	dwutlenek azotu	0,008	0,00664	4,43E-06
	dwutlenek siarki	0,022	0,01826	0,00001
	pył ogółem	0,005	0,00415	2,77E-06
	-w tym pył do 2,5 µm	0,0045	0,00374	2,49E-06
	-w tym pył do 10 µm	0,00468	0,00388	2,59E-06
	tlenek węgla	0,536	0,445	0,0003
	aceton	0,000621	0,000515	3,44E-07
	węglowodory alifatyczne	0,00419	0,00347	2,32E-06
	Węglowodory aromatyczne	0,000938	0,000779	5,19E-07
	metanol	0,000223	0,0001851	1,23E-07
	fenol	0,000761	0,000632	4,21E-07
	aldehyd octowy	0,000041	0,000034	2,27E-08
	substancje smołowe	0,00059	0,00049	3,26E-07
	formaldehyd	0,00023	0,0001909	1,27E-07

5.1.2 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2017, poz. 519 z późn. zm.), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie Województwa Śląskiego, wyznaczono 5 stref:

- Miasto Częstochowa (kod strefy: PL2404);
- Miasto Bielsko-Biała (kod strefy: PL2403);
- Aglomeracja Rybnicko-Jastrzębska (kod strefy: PL2402);
- Aglomeracja Górnośląska (kod strefy: PL2401);
- Strefa Śląska (kod strefy: PL2405).

Rysunek 2. Podział województwa śląskiego na strefy ochrony powietrza.

źródło: opracowania WIOŚ w Katowicach

Wynik oceny strefy śląskiej za rok 2016, w której położone jest Miasto Wisła, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku azotu,
- dwutlenku siarki,
- tlenku węgla,
- ołowiu, kadmu, niklu, benzenu, arsenu w pyłe zawieszonym PM10.

Przekroczone natomiast zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM10,
- benzo(a)pirenu ,
- pyłu PM2,5,
- ozonu.

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy śląskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 8. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa śląska	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	C

źródło: „Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w Województwie Śląskim , obejmująca rok 2016”, WIOŚ Katowice 2017 r.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy śląskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone w przypadku tlenków siarki i azotu, a także ozonu. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy śląskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

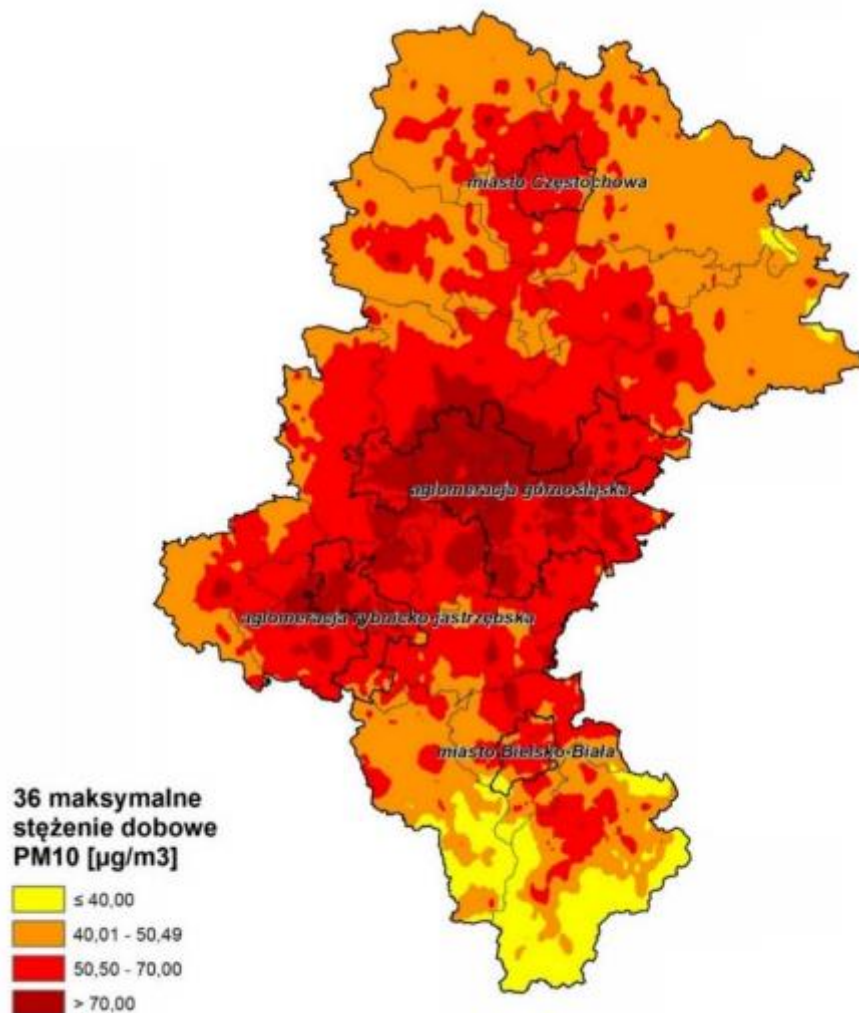
Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
strefa śląska	A	A	C

źródło: „Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w Województwie Śląskim , obejmująca rok 2016”, WIOŚ Katowice 2017 r.

Jak wynika z „Piętnastej rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca rok 2016” na terenie strefy śląskiej, stwierdzono występowanie w ciągu roku ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10 i pyłu PM2,5, a także przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM10. Na terenie strefy śląskiej, stwierdzono także przekroczenie poziomu celu długoterminowego, określonego w odniesieniu do stężenia ozonu (8 godz. Średnia krocząca). Wyniki oceny stężeń zanieczyszczeń w powietrzu występujących w 2016 r. na obszarze strefy śląskiej, uwzględniające kryterium ochrony roślin, wykazały przekroczenia stanu dopuszczalnego dla zawartości ozonu. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego zawartości ozonu w powietrzu, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska winno być jednym z celów wojewódzkiego programu ochrony środowiska. Zgodnie z itp. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska dla wszystkich stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych (strefy w klasie C) należy opracować programy ochrony powietrza, mające na celu osiągnięcie ww. poziomów substancji w powietrzu. Należy pamiętać, iż powyższe wyniki oceny obejmują całą strefę śląską i są wartościami uśrednionymi dla jej obszaru.

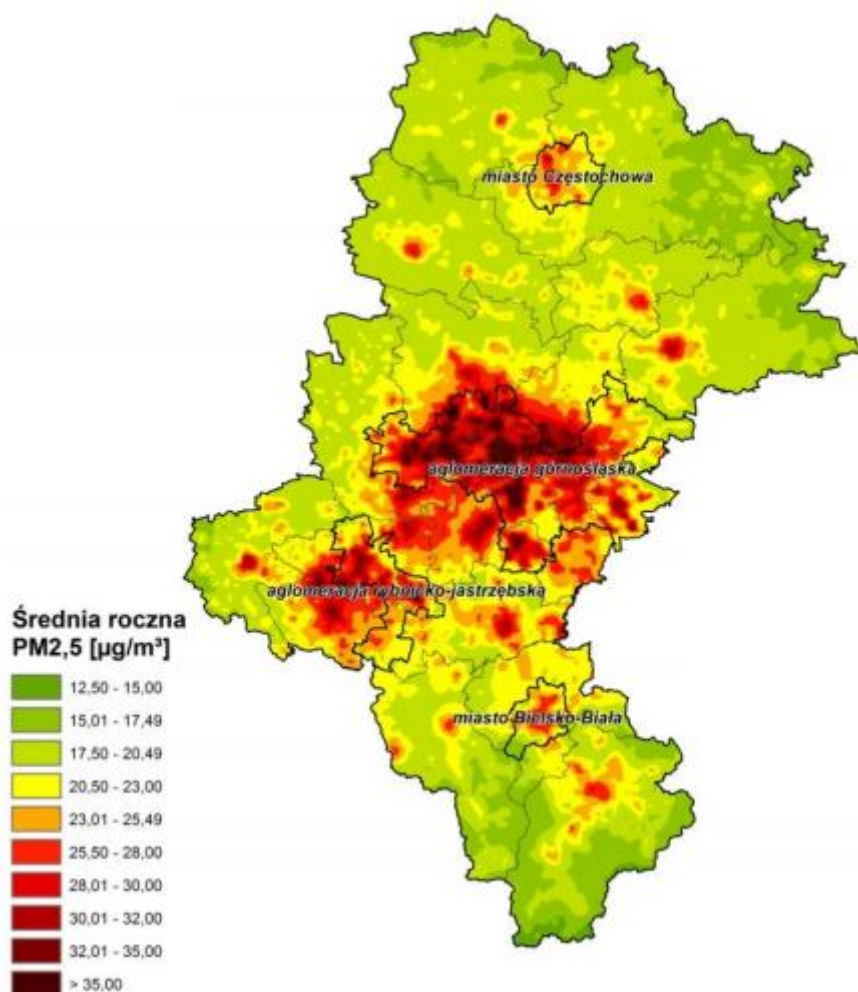
Poniżej przedstawiono w formie graficznej zasięg obszarów przekroczeń dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu.

Rysunek 3. Obszary przekroczeń dopuszczalnych stężeń dobowych pyłu PM10 ze względu na ochronę zdrowia w województwie śląskim w roku 2016.

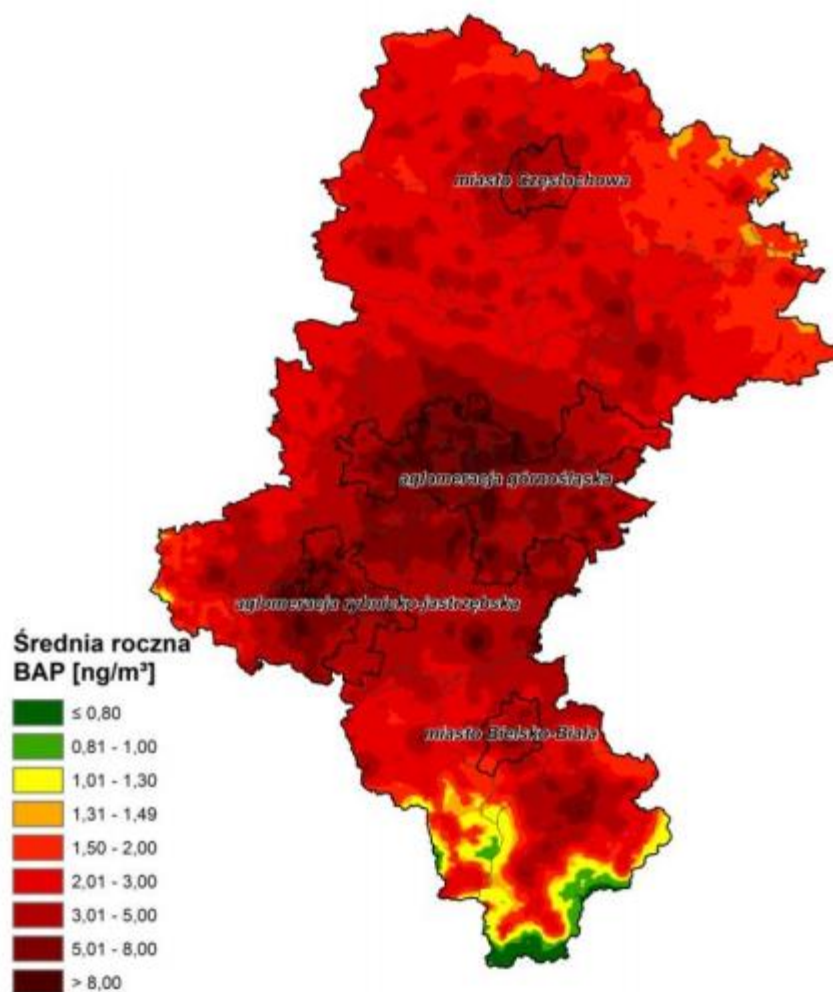
źródło: „Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w Województwie Śląskim , obejmującą rok 2016”, WIOŚ Katowice 2017 r.

Rysunek 4. Obszary przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych dla pyłu PM_{2,5} ze względu na ochronę zdrowia w województwie śląskim w roku 2016.

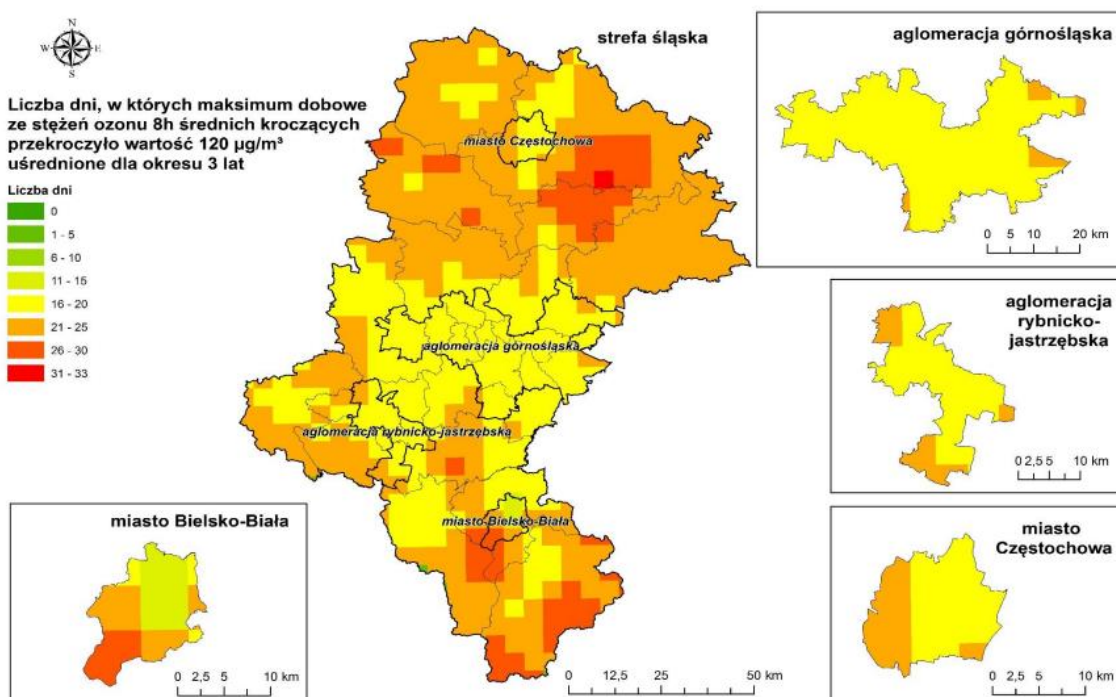
źródło: „Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w Województwie Śląskim , obejmująca rok 2016”, WIOŚ Katowice 2017 r.

Rysunek 5. Obszary przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych dla benzo(a)pirenu ze względu na ochronę zdrowia w województwie śląskim w roku 2016

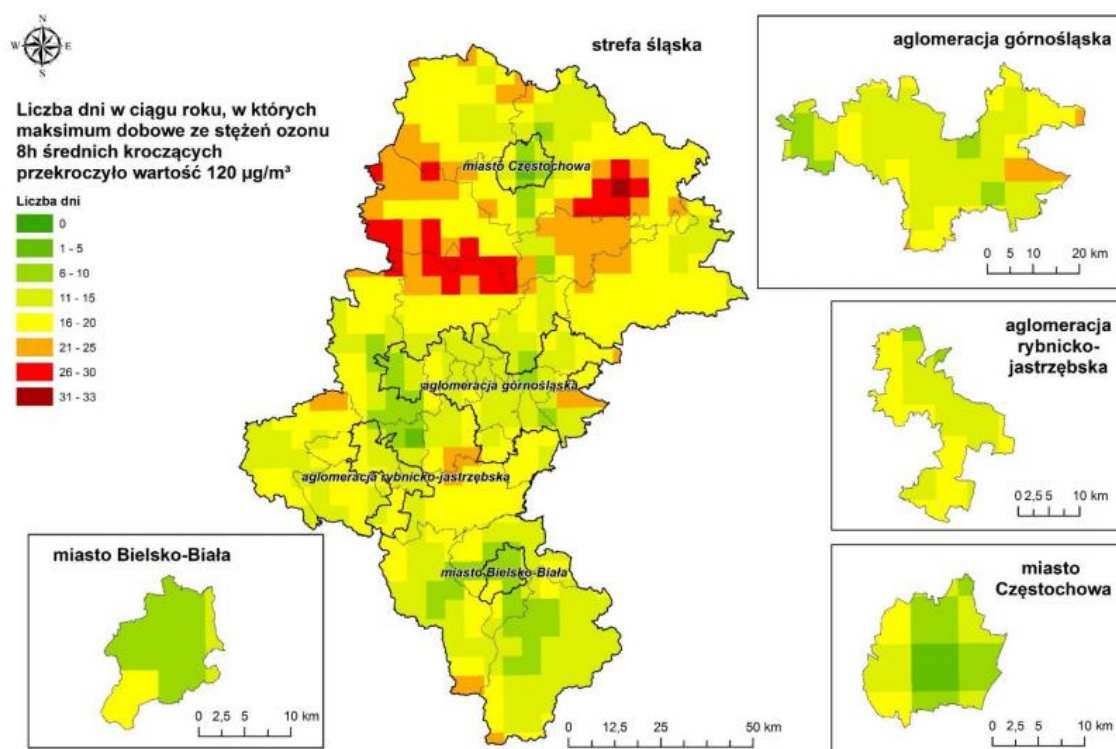
źródło: „Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w Województwie Śląskim , obejmującą rok 2016”, WIOŚ Katowice 2017 r.

Rysunek 6. Obszary przekroczeń poziomu docelowego ozonu (kolor czerwony) dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą niż 25.

źródło: „Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w Województwie Śląskim , obejmującą rok 2016”, WIOŚ Katowice 2017 r.

Rysunek 7. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą lub równą 1 dzień.

źródło: „Piętnasta roczna ocena jakości powietrza w Województwie Śląskim , obejmującą rok 2016”, WIOŚ Katowice 2017 r.

Program Ochrony Powietrza

Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji został przyjęty uchwałą nr V/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. Program jest aktualizacją Programu przyjętego przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr IV/57/3/2014 z dnia 17 listopada 2014 roku.

Nadrzędnym celem aktualizacji Programu ochrony powietrza jest opracowanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa śląskiego. W trakcie prac nad aktualizacją dokumentu zweryfikowano zaplanowane i realizowane dotychczas działania naprawcze oraz opracowano katalog działań korygujących.

W celu realizacji działań naprawczych, samorządy lokalne powinny stworzyć dla mieszkańców system zachęt finansowych pomocny w ograniczeniu emisji z sektora bytowo-komunalnego. Zadania powinny być realizowane zgodnie z określoną listą priorytetów w zakresie: zastąpienia niskosprawnych urządzeń siecią ciepłowniczą lub urządzeniami opalnymi gazem, ewentualnie urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe klasy 5, które zostały określone w normie PN-EN 303-5:2012, jak również inwestycji związanych z termomodernizacją obiektów ogrzewanych w sposób indywidualny w celu ograniczenia strat ciepła.

Uchwała antysmogowa

Dnia 7 kwietnia 2017 przyjęto Uchwałę Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 12 kwietnia 2017r., poz. 2624), tzw. „Uchwałę antysmogową” :

§ 1.1. W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, w granicach administracyjnych województwa śląskiego wprowadza się ograniczenia i zakazy obejmujące cały rok kalendarzowy określone niniejszą uchwałą.

§ 2. Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy w zakresie ich eksploatacji to instalacje, w których następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 220 z późn. zm.), w szczególności kocioł, kominek i piec, jeżeli:

- 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub*
- 2) wydzielają ciepło lub*
- 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika*

§ 3. Podmiotami, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy są podmioty eksploatujące instalacje wskazane w § 2

§ 4. W przypadku instalacji, o których mowa w § 2 pkt 1, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą

pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation).

§ 5. W przypadku instalacji, o których mowa w § 2 pkt 2 i pkt 3, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w punkcie 1 i 2 załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Podmiot eksploatujący instalację jest zobowiązany do wykazania spełniania wymagań określonych w niniejszym zapisie poprzez przedstawienie instrukcji dla instalatorów i użytkowników, o której mowa w punkcie 3 lit. a załącznika II w/w rozporządzenia.

§ 6. W instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,*
- 2) mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,*
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %,*
- 4) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20 %.*

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku z następującymi wyjątkami:

- 1) wymagania wskazane w § 4 dla instalacji, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku będą obowiązywać:
 - a. od 1 stycznia 2022 roku w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie powyżej 10 lat od daty ich produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej,
 - b. od 1 stycznia 2024 roku w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie od 5 do 10 lat od daty ich produkcji,
 - c. od 1 stycznia 2026 roku w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie poniżej 5 lat od daty ich produkcji,
 - d. od 1 stycznia 2028 roku w przypadku instalacji spełniających wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012,
- 2) wymagania wskazane w § 5 dla instalacji, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku, będą obowiązywać od 1 stycznia 2023 roku, chyba że instalacje te będą:
 - a. osiągać sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80 % lub
 - b. zostaną wyposażone w urządzenie zapewniające redukcję emisji pyłu do wartości określonych w punkcie 2 lit. a załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania

dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

5.1.3 Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby programu KLIMADA, zamieszczonymi w *Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020*, na przestrzeni następnych lat warunki klimatyczne Polski zmieniają się. Przewidywane jest zwiększenie się średniej rocznej temperatury ilości dni upalnych (z temperaturą powyżej 25° C) oraz zmniejszenie się ilości dni z temperaturami poniżej 0° C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej.

Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozproszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.

5.1.4 Analiza SWOT

Jakość powietrza	
Silne strony	Słabe strony
Brak przekroczeń dopuszczalnych norm powietrza w przypadku SO₂; NO₂, CO; C₆H₆; Pb; As; Cd oraz Ni,	- Wysokie ceny ekologicznych paliw i montażu OZE, - Przewaga tradycyjnych, nieekologicznych źródeł ciepła, - Zagrożenie z liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń, - Spalanie odpadów w piecach, - Przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza w przypadku: pyłu PM₁₀, PM_{2,5}, O₃ oraz B(a)P;
Szanse	Zagrożenia
- Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej nowoczesnym systemem (w tym OZE) - Termomodernizacja budynków znajdujących się na terenie miasta, - Tworzenie ścieżek rowerowych, - Rozwój komunikacji publicznej, - Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące odpadów,	- Zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. Niskiej emisji, - Stosowanie ogrzewania węglowego, - Spalanie odpadów w piecach domowych, - Wzrost liczby samochodów, - Zanieczyszczenia powietrza pochodzące spoza obszaru miasta, - Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza,

5.2. Ochrona przed hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2017, poz. 519 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2017, poz. 519 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LA_{eq} i wynosi odpowiednio:

• mała uciążliwość	$LA_{eq} < 52 \text{ dB}$
• średnia uciążliwość	$52 \text{ dB} < LA_{eq} < 62 \text{ dB}$
• duża uciążliwość	$63 \text{ dB} < LA_{eq} < 70 \text{ dB}$
• bardzo duża uciążliwość	$LA_{eq} > 70 \text{ dB}$

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu LA_{eqD} w porze dziennej i LA_{eqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{Aeq} D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{Aeq} N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{Aeq} D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{Aeq} N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Obszary A ochrony uzdrowskiej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na terenie Miasta Wisła głównym źródłem hałasu drogowego są:

- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 941,
 - Droga wojewódzka nr 942,
- Drogi powiatowe,
- Drogi gminne,
- Drogi wewnętrzne.

W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach nie przeprowadzał, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, badań środowiska akustycznego na terenie Miasta Wisła.

Hałas kolejowy

Przez Miasto Wisła przebiega Linia kolejowa nr 191 relacji Goleszów – Wisła Głębce. W związku z jej istnieniem, na obszarach przez które przebiegają torowiska, może wystąpić potencjalne zagrożenie nadmiernym hałasem, którego źródłem jest kolej.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Jeżeli dla podmiotu stwierdzono, na podstawie przeprowadzonych badań, przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, starosta powiatowy wydaje decyzję określającą dopuszczalne poziomy hałasu. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

5.2.3. Analiza SWOT

Klimat akustyczny	
Silne strony	Słabe strony
• Brak zagrożeń akustycznych (z wyłączeniem ciągów komunikacyjnych),	• Natężenie ruchu komunikacyjnego.
Szanse	Zagrożenia
• Monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych, • Poprawa stanu technicznego ciągów komunikacyjnych, • Uwzględnianie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego odległości od źródeł hałasu,	• Brak funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego.

5.3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

5.3.1. Stan wyjściowy

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed niekorzystnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych regulowane są przepisami dotyczącymi:

- ochrony środowiska,
- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawa budowlanego,
- zagospodarowania przestrzennego,
- przepisami sanitarnymi.

Jako promieniowanie niejonizujące określa się promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne nie wywołuje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie to związane jest ze zmianami pola elektromagnetycznego. Poniżej zestawiono potencjalne źródła omawianego promieniowania

- urządzenia wytwarzające stałe pole elektryczne i magnetyczne,
- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, (stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia),
- urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 kHz do 300 GHz, (urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne),
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0 - 0,5 Hz, 0,5 - 50 Hz oraz 50-1000 Hz.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003r., Nr 192, poz. 1883).

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozporządzenie ustala odrębną wartość składowej elektrycznej pola w wysokości 7 V/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludzi jest dozwolone bez ograniczeń, rozporządzenie ustala wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. ponadto rozporządzenie określa:

- dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego;
- metody kontroli dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych;
- metody wyznaczania, dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jeżeli w środowisku występują pola elektromagnetyczne z różnych zakresów częstotliwości.

5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie Miasta Wisła źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Tabela 11. Źródła promieniowania elektromagnetycznego w Mieście Wisła.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu	Adres instalacji	Rodzaj instalacji
1	P4 Sp. z o.o. ,ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa	Górnośląska 5, 43-460 Wisła	instalacja radiokomunikacyjna
2	P4 Sp. z o.o. ,ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa	Kozińce, 43-460 Wisła	instalacja radiokomunikacyjna
3	Polkomtel Sp. z o.o., Postępu 3, 02-676 Warszawa, Areo 2 Sp. z o.o Al. Stanów Zjednoczonych 61A, 04-028 Warszawa	43-460 Wisła, ul. Soszowska 2	instalacja radiokomunikacyjna
4	Polkomtel Sp. z o.o., Postępu 3, 02-676 Warszawa, Areo 2 Sp. z o.o Al. Stanów Zjednoczonych 61A, 04-028 Warszawa	43-460 Wisła, ul. Górnośląska 46	instalacja radiokomunikacyjna
5	Polkomtel Sp. z o.o., Postępu 3, 02-676 Warszawa, Areo 2 Sp. z o.o Al. Stanów Zjednoczonych 61A, 04-028 Warszawa	43-460 Wisła, Os. Skolity 10	instalacja radiokomunikacyjna
6	T-Mobile Polska S.A, ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	43-460 Wisła, ul. Górnośląska 9	radiokomunikacyjna
7	IT Partners Telco Sp. z o.o, ul. Żupnicza 17, 03-821 Warszawa	stacja bazowa TETRA-Kozińce, woj. Śl., powiat cieszyński, Miasto Wisła NTS 5.2.24.44.03.03.1	radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna
8	Polkomtel Sp. Z o.o. ,ul. Konstruktorska 4, 04-028 Warszawa, Areo 2 Sp. z o.o Al. Stanów Zjednoczonych 61A, 04-028 Warszawa	43-460 Wisła, Os. Skolity 10	radiokomunikacyjna
9	EmiTel Sp. z o.o ul. Wołowska 22, 02-675 Warszawa	43-460 Wisła, 1 Maja 44a	radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna
10	EmiTel Sp. z o.o ul. Wołowska 22, 02-675 Warszawa	TSR Wisła/Kozińce, 43-360 WISŁA KOZIŃCE	radiokomunikacyjna, radionawigacyjna, radiolokacyjna
11	P4 Sp. z o.o. ,ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa	Górnośląska 5, 43-460 Wisła	radiokomunikacyjna
12	P4 Sp. z o.o. ,ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa	ul. Cienkowska 7, 43-460 Wisła	radiokomunikacyjna
13	P4 Sp. z o.o. ,ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa	Kozińce, 43-460 Wisła	radiokomunikacyjna
14	Polkomtel Sp. Z o.o., Postępu 3, 02-676 Warszawa	Kozińce, 43-460 Wisła	radiokomunikacyjna
15	Orange Polska S.A. ,Aleje Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	Kozińce, 43-460 Wisła	radiokomunikacyjna
16	T-Mobile Polska S.A, ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	Wisła 43-460, ul. Stroma 7	radiokomunikacyjna
17	P4 Sp. z o.o. ,ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa	ul. Cienkowska 7, 43-460 Wisła	radiokomunikacyjna
18	Polkomtel Sp. Z o.o. ,ul. Konstruktorska 4, 02-673 Warszawa, Areo 2 Sp. z o.o Al. Stanów Zjednoczonych 61A, 04-028 Warszawa	43-460 Wisła-Malinka, ul. Malinka, dz. Nr. 4945/5	radiokomunikacyjna
19	Polkomtel Sp. Z o.o. ,ul. Konstruktorska 4, 04-028 Warszawa, Aero 2 Sp. z o.o Al. Stanów Zjednoczonych 61A, 04-028 Warszawa	TSR Wisła/Kozińce, 43-360 WISŁA KOZIŃCE	radiokomunikacyjna
20	Orange Polska S.A. ,Aleje Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	43-460 Wisła, ul. Zjazdowa, działka : 1515/23, 1515/11, 1515/12	radiokomunikacyjna
21	T-Mobile Polska S.A, ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa	ul. Malinka 4, 43-460 Wisła	radiokomunikacyjna

Badania monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych w roku 2014, prowadzone były w Mieście Wisła. Wyniki tych badań przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 12. Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Miejsce wykonywania pomiaru	Natężenie pola elektrycznego E **) [V/m]	Niepewność pomiaru UE 0,95 [dB]
P-1 (135/PEM/m) ul. Wyzwolenia 67 Miasto – Wisła	0,21	2,5

źródło: WIOŚ Katowice

Objaśnienia:

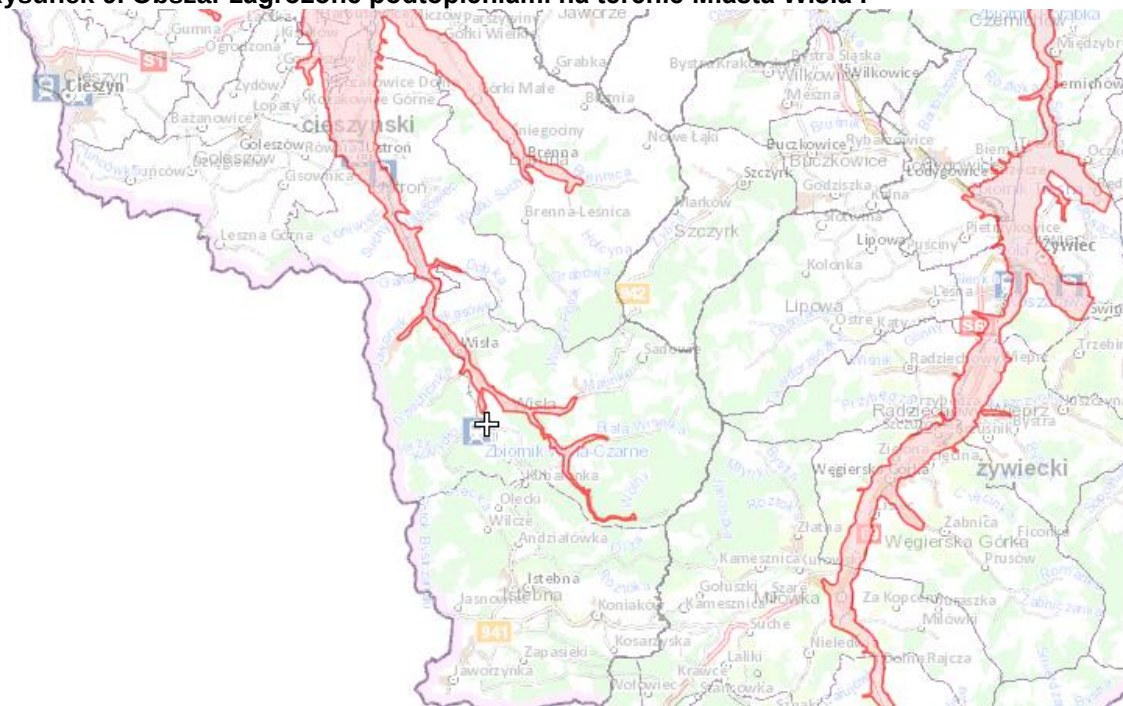
E **) [V/m] - średnia wartość arytmetyczna wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz, w danym punkcie obserwacji, w środowisku.

Dopuszczalna wartość poziomu pól elektromagnetycznych w powietrzu wynosi 7 V/m. Jak wynika z powyższej tabeli, w otoczeniu badanych źródeł pól elektromagnetycznych będących przedmiotem pomiarów nie stwierdzono miejsc występowania poziomów pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych. Analizując powyższe wyniki oraz wieloletnie badania pól elektromagnetycznych prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, pozwala założyć, że również na terenie Miasta Wisła brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych. Pomimo braku odnotowanych przekroczeń niezbędny jest nadzór nad istniejącymi oraz potencjalnymi źródłami tego promieniowania.

5.3.3. Analiza SWOT

Promieniowanie elektromagnetyczne	
Silne strony	Słabe strony
Stály nadzór urzędników JST nad inwestycjami mogącymi emitować promieniowanie elektromagnetyczne.	Lokalizacja masztów telefonii komórkowej i linii wysokiego napięcia na terenie miasta.
Szanse	Zagrożenia
Stała kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne.	Wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitery.

Rysunek 9. Obszar zagrożone podtopieniami na terenie Miasta Wisła .

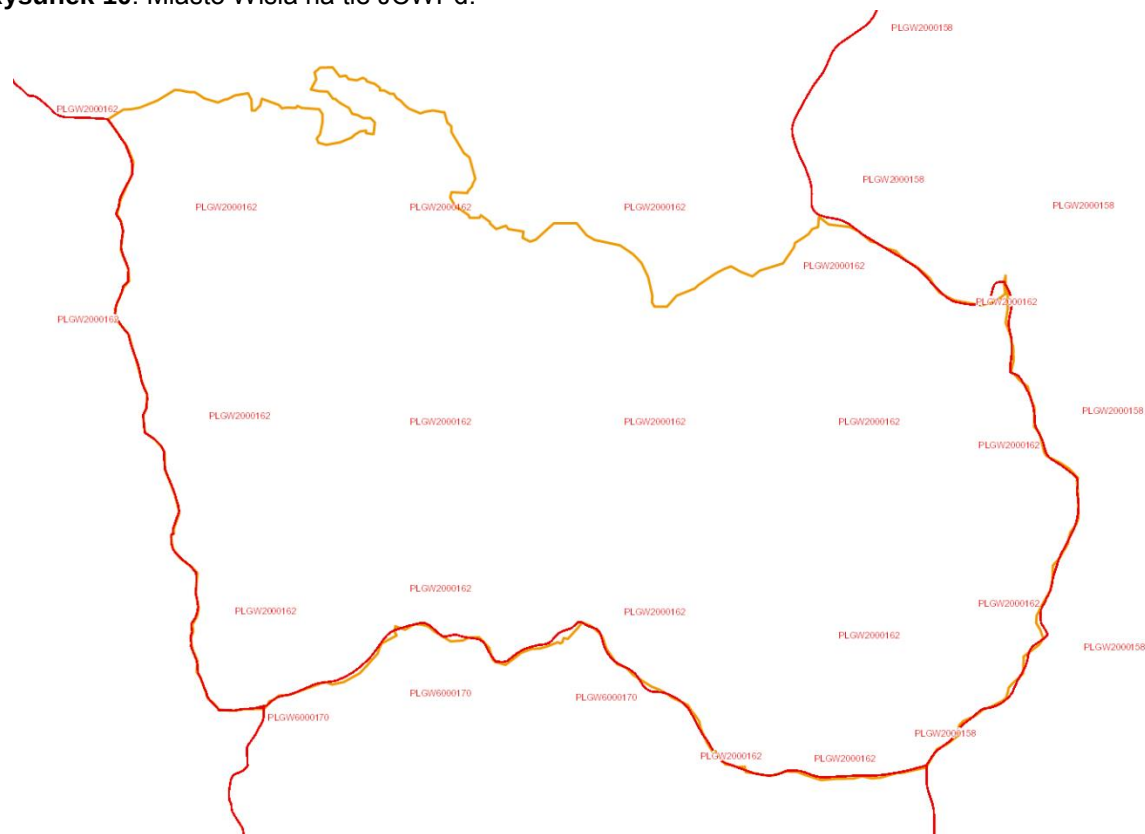

źródło: PGWWP

5.4.2. Stan wyjściowy - wody podziemne

Miasto Wisła znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 158, 162 oraz nr 170. Ich położenie przedstawiono poniżej.

Rysunek 10. Miasto Wisła na tle JCWPd.

źródło: www.geoserwis.gov.pl.

Informacje na ich temat znajdują się w poniższych tabelach.

Tabela 14. Charakterystyka JCWPd nr 158.

Powierzchnia	1482,8 km ²
Region	Górnej Wisły
Województwo	Śląskie, Małopolskie
Powiaty	Śląskie: cieszyński, żywiecki, bielski, M. Bielsko-Biała Małopolskie: chrzanowski, oświęcimski, wadowicki, suski
Głębokość występowania wód słodkich	od 0,3 do 73 m

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 15. Charakterystyka JCWPd nr 162.

Powierzchnia	546 km ²
Region	Małej Wisły
Województwo	Śląskie
Powiaty	cieszyński, pszczyński, żywiecki, bielski, M. Bielsko-Biała, M. Jastrzębie-Zdrój
Głębokość występowania wód słodkich	od 0,5 do 828 m

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Tabela 16. Charakterystyka JCWPd nr 170.

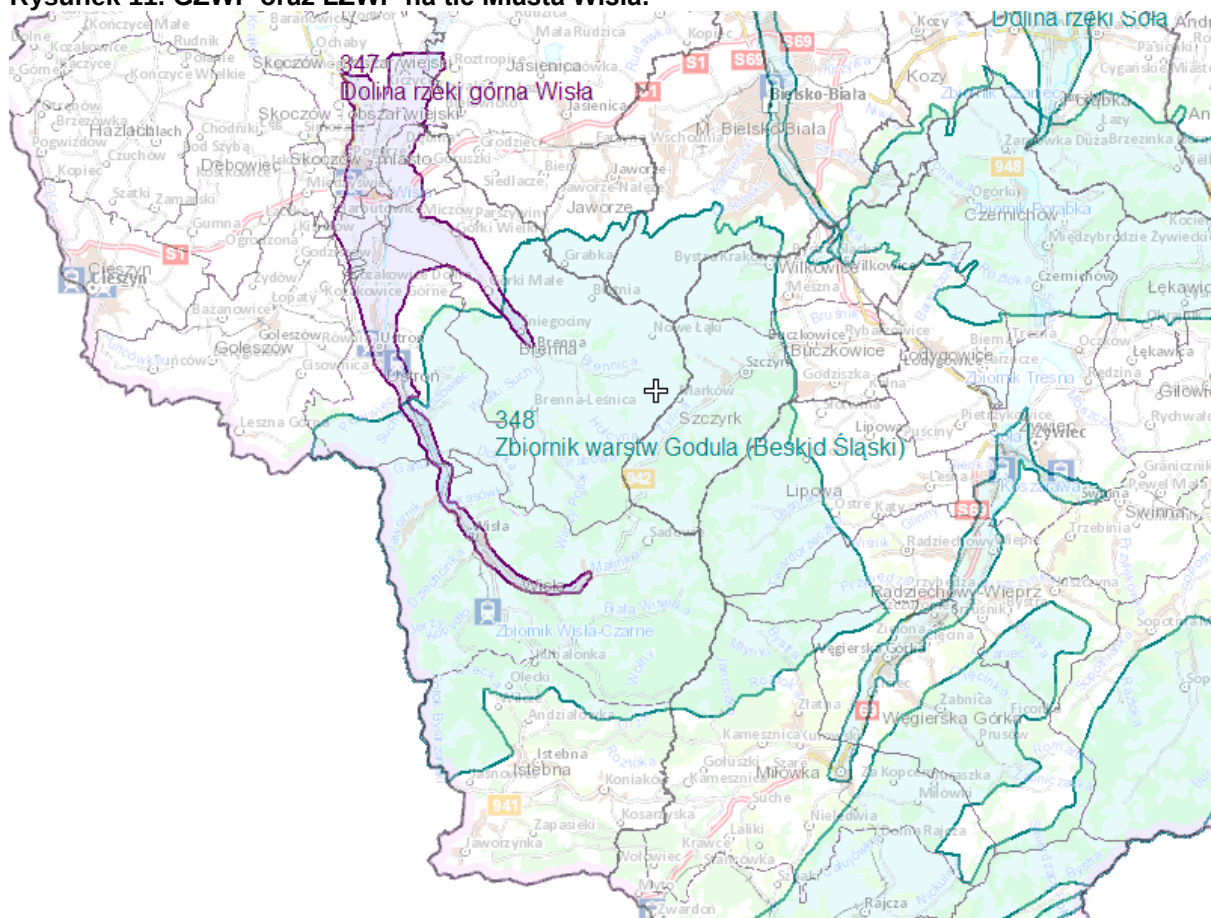
Powierzchnia	56,9 km ²
Region	Górnej Odry
Województwo	Śląskie
Powiaty	Cieszyński, żywiecki
Głębokość występowania wód słodkich	od 15 do 50 m

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Zbiorniki Wód Podziemnych

Miasto Wisła leży w zasięgu dwóch Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 347 „Dolina rzeki Górna Wisła”, oraz Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 348 „Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski)”.

Rysunek 11. GZWP oraz LZWP na tle Miasta Wisła.

Źródło: PGWWP

5.4.3 Adaptacja do zmian klimatu

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze).

Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych.

5.4.5. Analiza SWOT

Gospodarowanie wodami	
Silne strony	Słabe strony
- Dobrze rozwinięta sieć hydrograficzna miasta, - Dobry stan ilościowy jednolitych części wód podziemnych,	Występowanie terenów zagrożonych podtopieniami,

Gospodarowanie wodami	
Szanse	Zagrożenia
- Wprowadzanie w życie programów małej retencji, - Zapobieganie zmianom w stosunkach wodnych na obszarze miasta,	- Powódzie, - Zmiany klimatyczne.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

5.5.1. Sieć wodociągowa

Miasto Wisła posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 44,39 km z 954 połączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2016 roku dostarczono nią 119,2 dam³ wody. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie Miasta Wisła .

Tabela 17. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Miasta Wisła (stan na 31.12.2016 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	44,15
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	954
3.	Woda dostarczona gospodarstwu domowemu	dam ³	119,2
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 819
5.	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	43,6

źródło: Urząd Miejski Wisła

5.5.2. Sieć kanalizacyjna

Miasto Wisła posiada sieć kanalizacyjną o długości 85,3 km z 2230 połączeniami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2016 roku odprowadzono nią 532 dam³. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie Miasta Wisła .

Tabela 18. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Miasta Wisła (stan na 31.12.2016 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	85,3
2.	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2230
3.	Ścieki odprowadzone	dam ³	532
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	10272

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
5.	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	62,9

źródło: Urząd Miejski Wisła

5.5.3. Jakość wód - wody powierzchniowe

Stan rzek

Podstawową jednostką gospodarki wodnej w myśl polskiego prawa wodnego, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną jest Jednolita Część Wód (JCW). Jednolite części wód dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd). Informacje na temat stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie Miasta Wisła, uzyskane od PGWWP, zebrano w tabeli.

Tabela 19. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie Miasta Wisła .

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
RW2000122111329	Kopydło	dobry i powyżej dobrego	poniżej dobrego	zły	Silnie zmieniona	niezagrożona
RW20001221113549	Wisła do Dobki bez Kopydła	dobry i powyżej dobrego	poniżej dobrego	zły	Silnie zmieniona	niezagrożona
RW2000122111469	Leśnica	co najmniej dobry	poniżej dobrego	zły	Silnie zmieniona	niezagrożona
RW600012114139	Olza górna od źródeł do granicy	dobry i powyżej dobrego	poniżej dobrego	zły	Silnie zmieniona	zagrożona

źródło: PGWWP.

Rysunek 12. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Stan wód		Stan chemiczny	
		Dobry stan chemiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego
Stan ekologiczny / potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny / potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny / potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny / umiarkowany potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny / słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny / zły potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

źródło: WIOŚ.

5.5.4. Jakość wód - wody podziemne

Informacje na temat stanu jakości wód podziemnych JCWPd nr 158, JCWPd nr 162 oraz JCWPd nr 170 przedstawiono także w poniższej tabeli.

Tabela 20. Wyniki oceny stanu wód podziemnych dla JCWPd nr 158, JCWPd nr 162 i JCWPd nr 170.

Kod JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
PLGW2000158	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW2000162	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW6000170	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

źródło: PGWWP

5.5.5. Analiza SWOT

Gospodarka wodno-ściekowa	
Silne strony	Słabe strony
Dobry stan jakościowy wód podziemnych.	- W większości przypadków zły stan wód powierzchniowych, - Występowanie zbiorników bezodpływowych, - Sieć wodociągowa oraz kanalizacja nie obejmująca wszystkich mieszkańców miasta.
Szanse	Zagrożenia
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie, - Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych, - Rozbudowa wodociągów oraz kanalizacji, - Współpraca z sąsiednimi jednostkami, - Racjonalizacja użytkowania wód podziemnych, - Edukacja mieszkańców w zakresie optymalizacji zużycia wody, - Ochrona ujęć wód podziemnych.	- Spływ powierzchniowy zanieczyszczonych wód z terenów rolniczych, - Negatywny wpływ zanieczyszczeń spoza obszaru miasta, - Zagrożenie zanieczyszczeniami z zakładów przemysłowych, - Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk oraz nieprawidłowo odprowadzanych ścieków , - Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną wód ,

5.6. Zasoby surowców naturalnych

5.6.1. Stan aktualny

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie Miasta Wisła zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 21. Surowce naturalne występujące na terenie Miasta Wisła .

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
Czantoria	Wisła	Kamienie drogowe i budowlane	100	złóże skreślone z bilansu zasobów
Nierodzim	Wisła	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	7,30	złóże skreślone z bilansu zasobów
Obłaziec - Gahura	Wisła	Kamienie drogowe i budowlane	13,30	złóże zagospodarowane

źródło: PIG.

5.6.2. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2015 poz. 196). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1;
 - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
2. Wydobywania kopalin ze złóż,
3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
4. Podziemnego składowania odpadów,
5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,

może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Wojewoda lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiedni warunki, gdyż zgodnie z „art. 4.1. Przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

- 1) będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
- 2) nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
- 3) nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

5.6.3. Analiza SWOT

Ochrona powierzchni ziemi	
Silne strony	Słabe strony
Złoża surowców naturalnych stanowią niewielki procent obszaru miasta.	Wydobycie kopalin występujących na terenie miasta prowadzone jest często metodami odkrywkowymi,
Szanse	Zagrożenia
Rekultywacja obszarów zdegradowanych.	- Degradacja gleb, - Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi.

5.7. Gleby

5.7.1. Stan aktualny

Rodzaje gleb

Rodzaje gleb występujące na terenie Miasta Wisła są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach miasta. Na jej terenie można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- Gleby inicjalne** – są to gleby powstające, w trakcie procesów erozyjnych, w wysokich partach gór i w obrębach szczytów. Charakteryzują się niewielką zawartością substancji organicznych,
- Gleby bielcowe** – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielcowaniem;
- Gleby brunatne** - powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach, można wśród nich wyróżnić:
 - Brunatno – kwaśne**, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu.
 - Brunatno – wylugowane**, które cechują się wylugowaniem górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węglanu wapnia, co ogranicza ich żyzność,
- Czarne ziemie zdegradowane** - są to gleby powstające na utworach mineralnych bogatych w związki wapnia oraz materię organiczną, często powstają w miejscach oddziaływania wód gruntowych. Rolniczo mniej wartościowe od czarnych ziem.
- Gleby mułowo – torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o stałej, dużej wilgotności,
- Mady** – są to gleby tworzące się w wyniku nagromadzenia się materiałów niesionych przez wody rzeczne;

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Miasta Wisła

Użytki rolne na terenie Miasta Wisła stanowią 18,7% całego obszaru miasta. Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 22. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Miasta Wisła (stan na rok 2014).

Użytki rolne			
Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
1	Użytki rolne (ogółem)	ha	2064
2	Użytki rolne - grunty orne	ha	1093
3	Użytki rolne – sady	ha	13
4	Użytki rolne - łąki trwałe	ha	80
5	Użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	758
6	Użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	98
7	Użytki rolne - grunty pod stawami	ha	0
8	Użytki rolne - grunty pod rowami	ha	22
Pozostałe grunty i nieużytki			
Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
1	Nieużytki	ha	35

źródło: GUS.

Osuwiska³

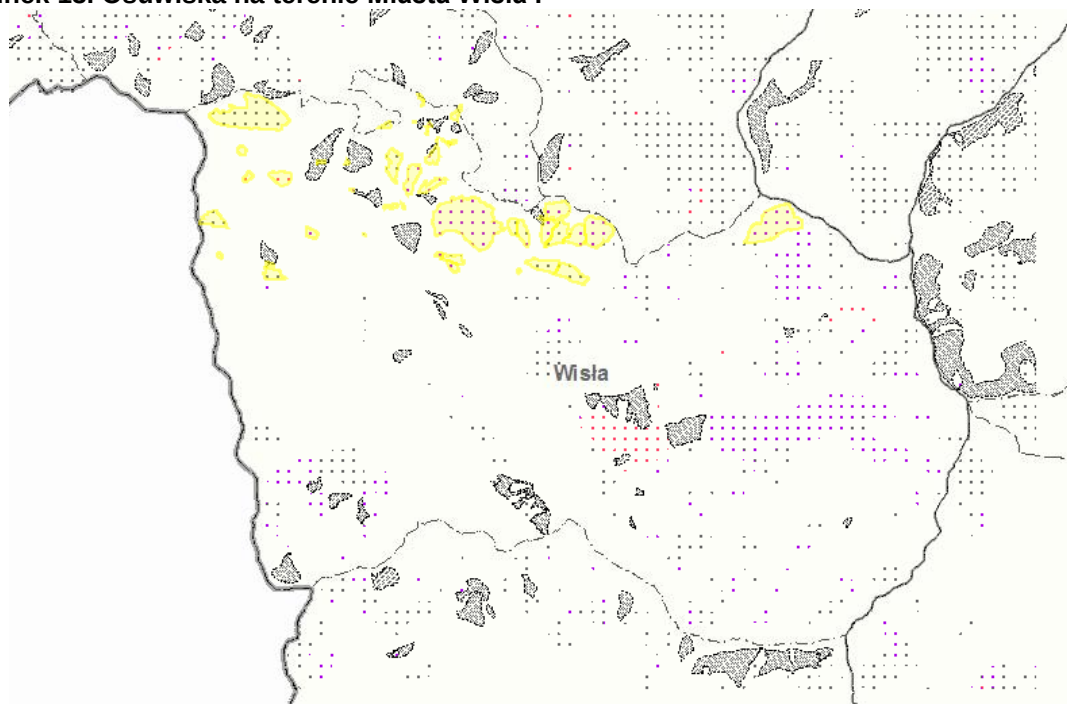
Ruchy masowe ziemi są jednymi z najbardziej rozpowszechnionych zjawisk powodujących katastrofy naturalne. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spelzwywania, odpadania, osiadania, spelzwywania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha, lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość (od powierzchni osuwiska do jego powierzchni odkłucia) płytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach.

W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą:

- Budowa geologiczna i rzeźba terenu,
- Opady atmosferyczne,
- Działalność człowieka.

Położenie osuwisk na terenie Miasta Wisła przedstawiono poniżej.

Rysunek 13. Osuwiska na terenie Miasta Wisła .

źródło: SOPO

5.7.2. Analiza SWOT

Ochrona powierzchni ziemi	
Silne strony	Słabe strony
Niski stopień zanieczyszczenia gleb..	Występowanie osuwisk.
Szanse	Zagrożenia
- Ograniczenie zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska, - Wprowadzanie w życie zasad dobrej praktyki rolniczej, - Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników, - Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym, - Przeciwdziałanie zakwaszeniu gleb poprzez wapnowanie.	- Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, - Zanieczyszczenia przy szlakach komunikacyjnych, - Nieprawidłowe praktyki rolnicze, - Degradacja gleb, - Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.8.1. Stan wyjściowy

Odpady komunalne na terenie Miasta Wisła powstają głównie w gospodarstwach domowych, przedsiębiorstwach handlowych oraz obiektach użyteczności publicznej.

Masa zebranych odpadów⁴

Masa odebranych odpadów w postaci niesegregowanych, zmieszanych odpadów komunalnych (kod odpadu: 200301) z obszaru Miasta Wisła w 2016 roku wyniosła 1956,21 Mg.

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia takich frakcji odpadów komunalnych jak: papieru, metali, tworzyw sztucznych, i szkła wyniósł 26,14%.

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 100%.

Liczba ludzi, objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w 2016 roku wynosiła 9 902.

5.8.2. Regiony Gospodarki Odpadami⁵

Zgodnie z „*Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022*”, obszar województwa został podzielony na trzy regiony gospodarki odpadami:

- Region I;
- Region II;
- Region III;

Zgodnie z „*Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022*” teren Miasta Wisła należy do Regionu III. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące Regionu III.

Tabela 23. Charakterystyka Regionu III województwa śląskiego (wg stanu z 2014 r.).

Lp.	Wskaźnik	Wartość
1.	Liczba ludności wg GUS [osób]	1 766 275
2.	Wskaźnik wytwarzania odpadów komunalnych [kg/M/rok]	343
3.	Wskaźnik wytwarzania odpadów komunalnych łącznie z OBiR [kg/M/rok]	356
4.	Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych [Mg]	605 051
5.	Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych łącznie z OBiR [Mg]	628 989
6.	Masa odebranych i zebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	362 815
7.	Masa odebranych i zebranych odpadów ulegających biodegradacji [Mg]	301 231
8.	• w tym masa odebranych i zebranych odpadów kuchennych organicznych [Mg]	146 728
9.	• w tym masa odebranych i zebranych odpadów zielonych [Mg]	25 586

źródło: „*Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022*”

4

Stan na rok 2016.

5

Źródło: „*Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022*”.

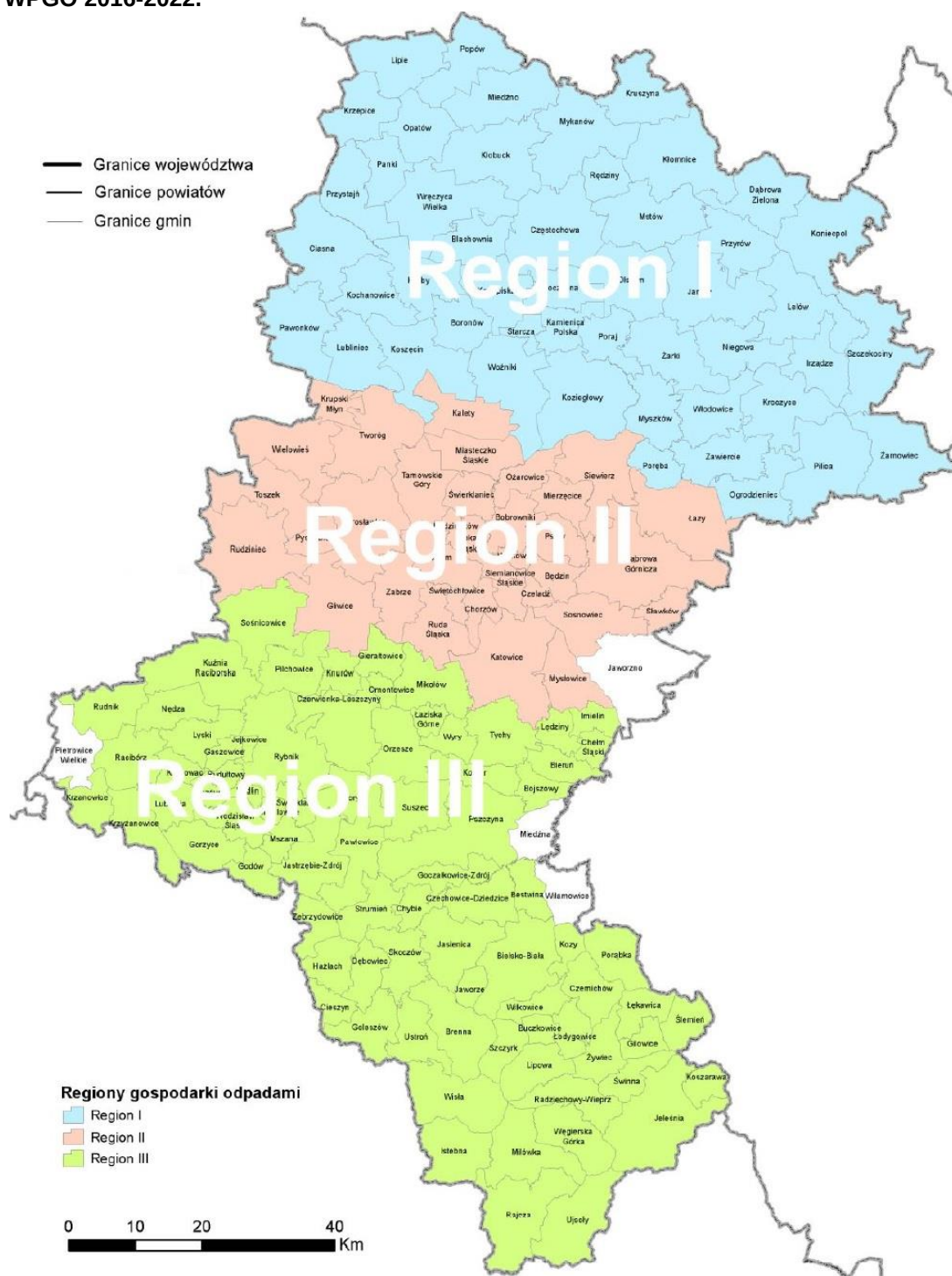
W każdym regionie gospodarka odpadami powinna być prowadzona z wykorzystaniem instalacji regionalnych do przetwarzania następujących odpadów:

- zmieszanych odpadów komunalnych,
- odpadów zielonych,
- odpadów stanowiących pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

W przypadku braku instalacji spełniającej kryteria regionalnej, powyższe odpady mogą być kierowane do instalacji zastępczej obsługi regionu do czasu wybudowania nowych lub modernizacji istniejących instalacji. Pozostałe rodzaje odpadów zebrane selektywnie lub wyodrębnione z odpadów zmieszanych, mogą być kierowane zgodnie z zasadą bliskości do innych instalacji przetwarzających odpady.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej podział województwa śląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi.

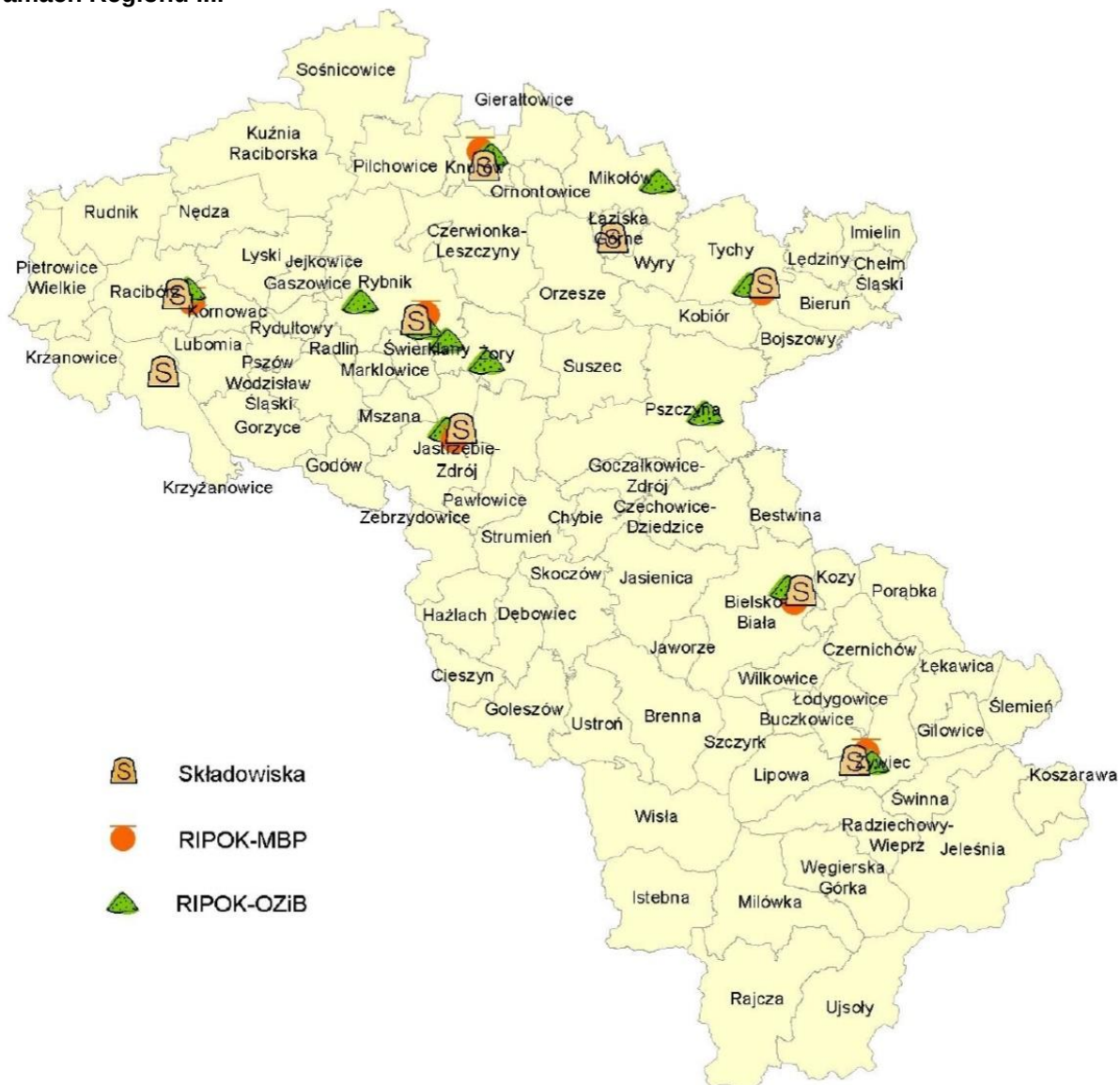
Rysunek 14. Podział województwa śląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi wg WPGO 2016-2022.

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 t.j.), jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego na lata 2016-2022” Miasto Wisła należy do Regionu III. Poniżej przedstawiono w formie graficznej lokalizację instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na terenie Regionu III.

Rysunek 15. Lokalizacja instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych funkcjonujących w ramach Regionu III.

źródło: „Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”

Wykaz instalacji regionalnych przewidzianych do obsługi Regionu III wraz ze zdolnościami przerobowymi przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela Błąd! Nie określono sekwencji.. Wykaz regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów funkcjonujących na terenie Regionu III.

Lp.	Rodzaj instalacji	Podmiot zarządzający	Adres instalacji	Moc przerobowa instalacji (MPI) oraz dla odp. o kodach (MPK) 20 01 08, 20 02 01 [Mg/rok]
1.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	MPI – 3 700 MPK – 3 700
2.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	BEST-EKO” Sp. z o.o., ul. Gwarków 1, 44-240 Żory	ul. Rycerska 101, 44-251 Rybnik	MPI – 60 000 MPK – 60 000
3.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	SEGO Sp. z o.o., Przemysłowa 35, 44-200 Rybnik	ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	MPI – 10 500 MPK – 10 500
4.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój	MPI – 26 000 MPK - 16 000
5.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	PPHU "KOMART" Sp. z o.o., ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów	MPI - 35 900 MPK - 35 900
6.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	Zakłady Techniki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Okrężna 5, 44-240 Żory	ul. Okrężna, 44-240 Żory	MPI - 3 000 MPK - 2 500
7.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	Zarząd Zieleni Miejskiej w Rybniku, ul. Pod Lasem 64, 44-210 Rybnik	ul. Pod Lasem 64, 44-210 Rybnik	MPI - 3 000 MPK - 2 800
8.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	BESKID ŻYWIEC Sp. z o.o., ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	MPI – 3 000 MPK – 3 000
9.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	MASTER – Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	MPI – 25 000 MPK – 25 000
10.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	Zakład Gospodarki Odpadami S.A., ul. Krakowska 315 d, 43-300 Bielsko-Biała	ul. Krakowska 315 d, 43-300 Bielsko-Biała	MPI - 25 000 MPK - 8 800
11.	Instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów	Przedsiębiorstwo Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o., ul. Zdrojowa, 43-200 Pszczyna	ul. Złote Łany 36, 43-200 Pszczyna	MPI – 6 540 MPK - 3 000

źródło: „Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”

Tabela Błąd! Nie określono sekwencji.. Wykaz regionalnych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych funkcjonujących na terenie Regionu III.

Lp.	Rodzaj instalacji	Podmiot zarządzający	Adres instalacji	Zdolności przerobowe roczne [Mg/rok]	
				mechanicznej	biologicznej
1.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	PPHU KOMART Sp. z o.o., ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów	100 000	40 000
2.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie Zdrój	60 000	26 000
3.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	Zakład Gospodarki Odpadami S.A., ul. Krakowska 315 d, 43-300 Bielsko-Biała	ul. Krakowska 315d, 43-300 Bielsko Biała	56 500	25 000
4.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	MASTER - Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	70 000	35 000
5.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	SEGO Sp. z o.o., Przemysłowa 35, 44-200 Rybnik	ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	45 000	20 000
6.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o.o., os. Rzeki 133, 34-451 Tylmanowa,	ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	47 000	24 000
7.	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych	BESKID ŻYWIEC Sp. z o.o., ul Kabaty 2, 34-300 Żywiec	ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec	20 000	10 000

źródło: „Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”

Na terenie Miasta Wisła zlokalizowane są podmioty posiadające pozwolenia na wytworzenie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne.

„MIROTRANS” Sp. z o. o.

Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne dopuszczonych do wytworzenia w skali roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 24. Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne dopuszczonych do wytworzenia w skali roku.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość odpadów wytworzonych [Mg/rok]
1	13 01 13*	Inne oleje hydrauliczne	1
2	13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	2,4
3	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,3
4	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,3
5	15 01 03	Opakowania z drewna	0,3
6	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,2
7	15 02 02*	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi	0,3
8	16 01 03	Zużyte opony	10
9	16 01 07*	Filtry olejowe	0,5
10	16 01 13*	Płyny hamulcowe	0,1
11	16 01 14*	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,6
12	16 01 17	Metale żelazne	10
13	16 01 18	Metale nieżelazne	0,2
14	16 01 19	Tworzywa sztuczne	0,1
15	16 01 20	Szkło	0,1
16	16 01 21*	Niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 01 07 do 16 01 11, 16 01 13 i 16 01 14	0,3
17	16 01 99	Inne niewymienione odpady	0,4
18	16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,01
19	16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	0,05
20	16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,02
21	16 80 01	Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,01

AUTO-EKO Mechanika Pojazdowa

Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne dopuszczonych do wytworzenia w skali roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 25. Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne dopuszczonych do wytworzenia w skali roku określono w poniższej tabeli.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość odpadów wytwarzanych w Mg/rok
1.	13 01 04*	Emulsje olejowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	0,1
2.	13 01 05*	Emulsje olejowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	0,1
3.	13 01 09*	Mineralne oleje hydrauliczne zawierające związki chlorowcoorganiczne	0,05
4.	13 01 10*	Mineralne oleje hydrauliczne niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,05
5.	13 01 11*	Syntetyczne oleje hydrauliczne	0,05
6.	13 01 12*	Oleje hydrauliczne łatwo ulegające biodegradacji	0,05
7.	13 01 13*	Inne oleje hydrauliczne	0,1
8.	13 02 04*	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	100
9.	13 02 05*	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	1
10.	13 02 06*	Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,1
11.	13 02 07*	Oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe łatwo ulegające biodegradacji	0,1
12.	13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,5
13.	13 07 01*	Olej opałowy i olej napędowy	0,1
14.	13 07 02*	Benzyna	0,1
15.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	0,5
16.	15 02 02*	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami	0,3
17.	16 01 07*	Filtry olejowe	0,6
18.	16 01 08*	Elementy zawierające rtęć	0,050
19.	16 01 13*	Płyny hamulcowe	0,250
20.	16 01 14*	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,1
21.	16 01 21*	Niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 01 07 do 16 01 11, 16 01 13 i 16 01 14	0,1

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość odpadów wytwarzanych w Mg/rok
22.	16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	200
23.	16 02 15*	Niebezpieczne elementy lub części składowe usunięte z zużytych urządzeń	0,05
24.	16 06 01*	Baterie i akumulatory ołowiowe	2,5
25.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,3
26.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,35
27.	15 01 03	Opakowania z drewna	0,1
28.	15 01 04	Opakowania z metali	0,1
29.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,2
30.	15 01 07	Opakowania ze szkła	0,1
31.	16 01 12	Okładziny hamulcowe inne niż wymienione w 16 01 11	1
32.	16 01 15	Płyny zapobiegające zamarzaniu inne niż wymienione w 16 01 14	0,1
33.	16 01 17	Metale żelazne	1,5
34.	16 01 18	Metale nieżelazne	0,3
35.	16 01 19	Tworzywa sztuczne	0,5
36.	16 01 20	Szkło	0,15
37.	16 01 22	Inne niewymienione elementy	0,3
38.	16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,25

Na terenie Miasta Wisła funkcjonują także podmioty posiadające zezwolenia na zbieranie odpadów:

- „MIROTRANS” Sp. z o. o. ,
- Skup Surowców Wtórnych Arkadiusz Klimczak i Łukasz Klimczak S.C., ul. Antyczna 61a, 43-382 Bielsko-Biała,
- Przedsiębiorstwo Transportowo-Usługowo-Handlowe EKO-GROŃ Paweł Szarzec,
- EKOPLAST-PRODUKT Sp. z o. o.

Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej sp. z o.o. posiadają natomiast zezwolenie na przetwarzanie odpadów o kodach:

- 19 08 02 – Zawartość piaskowników,
- 19 08 05 – Ustabilizowane komunalne osady ściekowe,
- 20 03 04 – Szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości oraz osady z przydomowych oczyszczalni ścieków.

5.8.3. Analiza SWOT

Gospodarka odpadami	
Silne strony	Słabe strony
Większość mieszkańców objęta systemem selektywnej zbiórki odpadów.	- Obecność dzikich wysypisk odpadów, - Konieczność zwiększenia świadomości ekologicznej społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami,
Szanse	Zagrożenia
- Edukacja ekologiczna mieszkańców, - Likwidacja dzikich wysypisk śmieci, - Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych.	- Spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach, - Nieprzepisowe składowanie odpadów, - Odpady związane z ruchem turystycznym.

5.9. Zasoby przyrodnicze

5.9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie Miasta Wisła występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000,
- Park Krajobrazowy,
- Rezerwaty,
- Stanowisko dokumentacyjne,
- Pomniki przyrody.

Obszary Natura 2000⁶

Nazwa obszaru: Beskid Śląski

Kod obszaru: PLH240005

Powierzchnia: 26 405,25 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

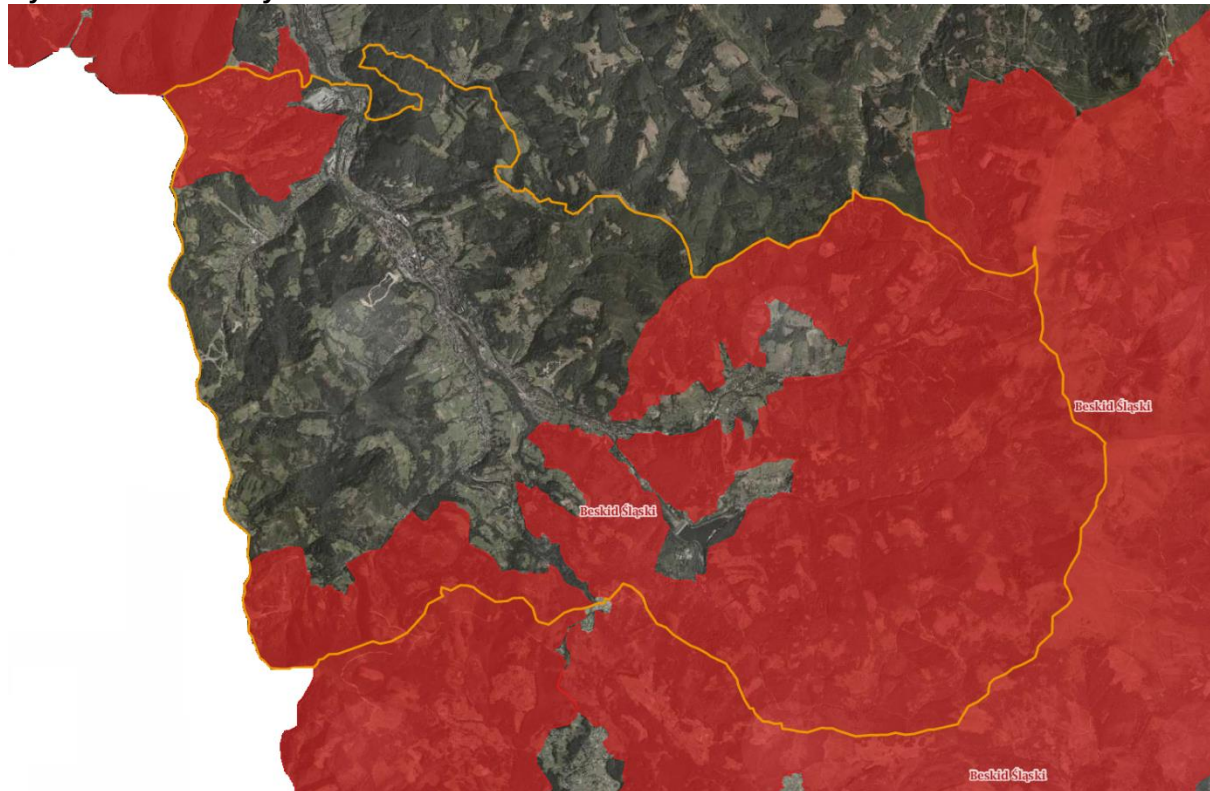
Opis:

Obszar położony jest w masywie Beskidu śląskiego, z niewielkimi fragmentami w obrębie Pogórza śląskiego i w Kotlinie Żywieckiej. Trzon obszaru tworzą dwa pasma górskie: Stożka i Czantorii oraz Baraniej Góry, zbudowane głównie z piaskowca godulskiego. Występuje tu szereg malowniczych form skalnych, takich jak: progi i wodospady w dolinach potoków, liczne formy skałkowe oraz różnorodne formy osuwiskowe powierzchniowe i podziemne. Lasy, to głównie sztuczne monokultury świerkowe. Naturalny las jodłowo-bukowo-świerkowy w wieku ok. 200 lat zachował się tylko na północno-zachodnich stokach Baraniej Góry. Tereny położone na Pogórzu śląskim i w Kotlinie Żywieckiej są miejscem występowania bardzo rzadkich w regionie muraw kserotermicznych.

Obszar o dużym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności. Zidentyfikowano tu 17 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich jednymi z cenniejszych są zachowane fragmenty lasów o charakterze naturalnym (północno-wschodnie stoki Baraniej Góry). Masyw Baraniej Góry jest centrum występowania w Polsce dolnoreglowego boru na torfie Bazzanio-Piceetum. Obszar jest też jednym z centrów występowania dolnoreglowego boru jodłowo-świerkowego; występuje tu unikatowy ekotyp tzw. świerka istebniańskiego. Na terenie północnej części Beskidu śląskiego (ze względu na: chłodny i wilgotny klimat, dużą ilość opadów oraz strome, pokryte rumoszem skalnym stoki) rozwijają się dość licznie lasy jaworowe z miesięcznicą trwałą Lunario-Aceretum. Znacznym zróżnicowaniem wyróżnia się także roślinność nieleśna, w tym szczególnie interesujące są murawy kserotermiczne na górze Tuł. Beskid śląski charakteryzuje się największą liczbą jaskiń i schronisk skalnych w obrębie polskich Karpat Zewnętrznych. Tutaj też znajduje się największa z tych jaskiń - jaskinia w Trzech Kopcach o długości 947,5 m. W obszarze liczne są wychodnie skalne, na których wykształcają się zbiorowiska szczelin skalnych. Stwierdzono tu 21 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to ostoja fauny typowej dla puszczy karpackiej. Na obszarze odnaleziono też liczne stanowiska

rzadkich i zagrożonych roślin oraz bezkręgowców. Jest tu jedno z 4 stanowisk tojadu morawskiego w Polsce i jeden z 4 rejonów występowania tocji karpackiej. Z początkiem XX wieku stwierdzono tu jedno z 3 znanych w Polsce stanowisk konarka tajgowego *Phryganophilus ruficollis*, ale od tego czasu brak potwierdzenia jego obecności.

Rysunek 16. Obszary siedliskowe Natura 2000 na tle Miasta Wisła .

źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Park Krajobrazowy

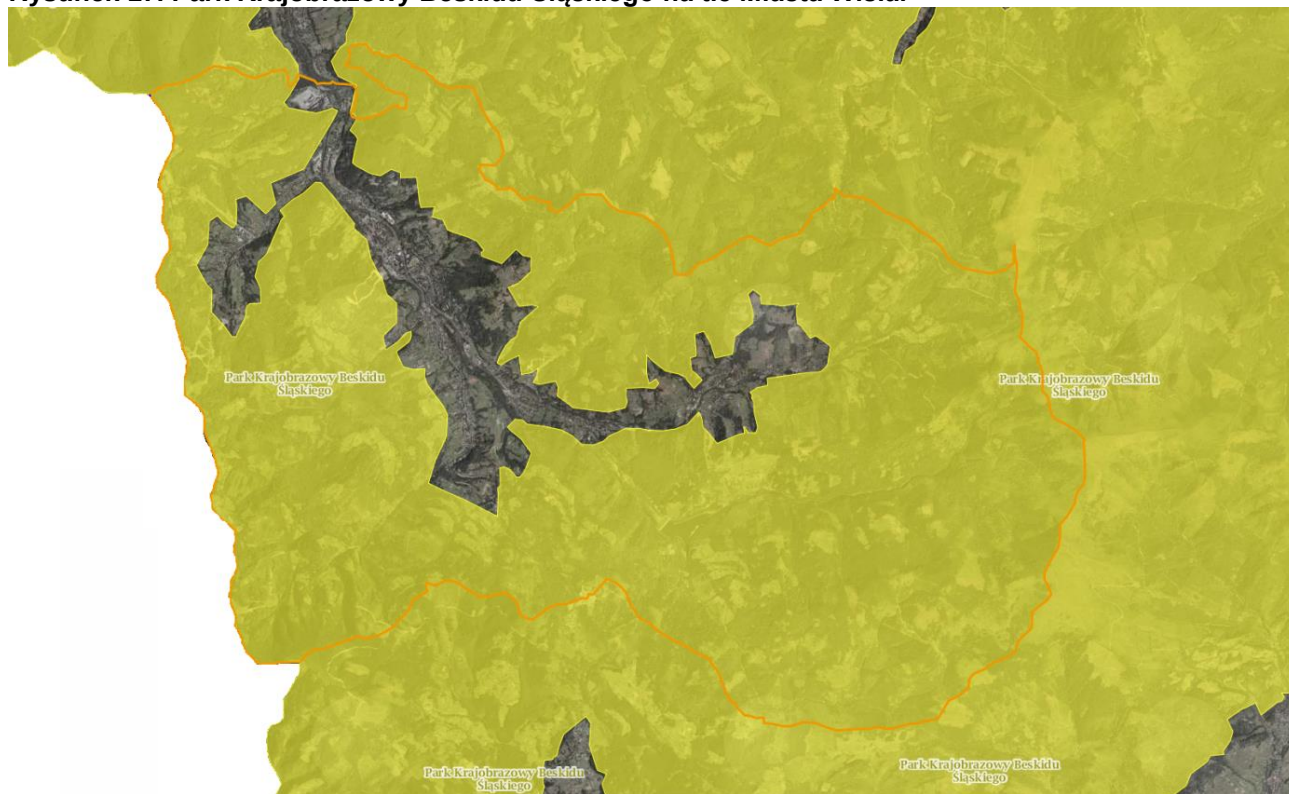
Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego⁷

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego ma powierzchnię 38 620,00 ha. Został powołany do życia 16 czerwca 1998 roku w celu zapewnienia warunków dla właściwych form ochrony i kształtowania środowiska, przy równoczesnym rozwoju funkcji dydaktyczno-naukowych, turystycznych i rekreacyjnych, na terenie Parku i jego otuliny obowiązuje stosowanie następujących ogólnych zasad i kierunków działania:

1. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
2. Ochrona środowiska i krajobrazu przed:
 - a. zakłóceniami stosunków wodnych,
 - b. degradacją gleb i szaty roślinnej -zanieczyszczeniami powietrza -zakłóceniami harmonii w krajobrazie
3. Czynna ochrona środowiska poprzez:
 - a. likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska
 - b. prawidłową politykę przestrzenną - utrzymanie , odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych

4. Prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej w sposób umożliwiający realizację celów wymienionych w § 1 rozporządzenia.

Rysunek 17. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego na tle Miasta Wisła.

źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Rezerwaty

Rezerwat przyrody Wisła⁸

Rezerwat stanowi potok Czarna Wisłoka ze wszystkimi dopływami, potok Biała Wisłoka ze wszystkimi dopływami, odcinek rzeki Wisły od miejsca połączenia się potoków Czarna i Biała Wisłoka do ujścia potoku Malinka wraz ze wszystkimi dopływami oraz potok Malinka od jej źródeł do ujścia wraz ze wszystkimi dopływami. Rezerwat został powołany w celu ochrony pstrąga w najbardziej naturalnych warunkach bytowania.

Rezerwat Barania Góra⁹

Rezerwat Barania Góra jest rezerwatem leśnym, o powierzchni 379,85 ha, zlokalizowanym na terenie Miasta Wisła. Został on powołany 2 grudnia 1956 roku w celu zachowania ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych obszaru leśnego na Baraniej Górze.

8

CRFOP.

9

CRFOP.

Rysunek 18. Rezerваты przyrody na tle Miasta Wisła .

źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Stanowisko Dokumentacyjne

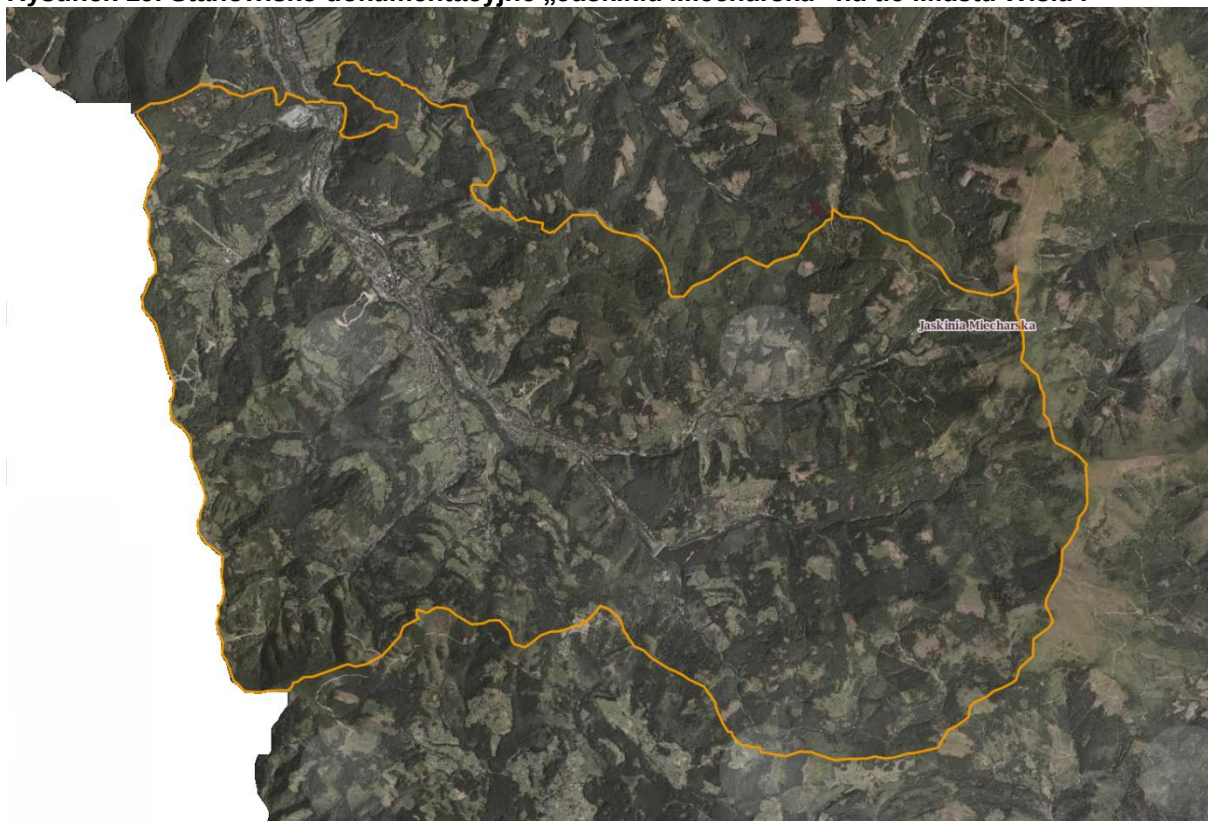
Jaskinia Miecharska¹⁰

Jaskinia jest obecnie najdłuższą formą jaskiniową Beskidów i jedną z największych niekarstowych jaskiń Europy Środkowej. Powstała ona w efekcie tzw. makrodylatacji szczelinowej wzdłuż powierzchni poślizgu osuwiska i jest jedną z dwóch tego typu form dotychczas odkrytych w Beskidach. Jaskinia Miecharska stanowi labiryntową sieć korytarzy i sal, schodzących z górnej części stoku prawie do dna doliny. System korytarzy składa się z trzech części: górnej, środkowej i dolnej. Długość jaskini wynosi 1808 m, zaś deniwelacja - 56,3 m, jednak nachylenie stoku powoduje, że rzeczywista głębokość jaskini pod powierzchnią terenu sięga 10-20 m. Unikatowym zjawiskiem w jaskini jest stały przepływ podziemnego potoku, który w górnej części tworzy wodospad, a w dolnej części jezioro. Swoisty ewenement, nietypowy dla jaskiń niekarstowych stanowi unikalna szata naciekowa jaskini (m.in. kalcytowe stalaktyty, helikryty). W jaskini występuje również unikalna fauna: chronione gatunki nietoperzy oraz rzadkie gatunki fauny bezkręgowej.

10

CRFOP.

Rysunek 19. Stanowisko dokumentacyjne „Jaskinia Miecharska” na tle Miasta Wisła .

źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Pomniki przyrody

Na terenie Miasta Wisła znajduje się 9 obiektów zaliczanych do pomników przyrody.

Tabela 26. Pomniki przyrody na terenie Miasta Wisła .

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość	Położenie geograficzne (długość geograficzna, szerokość geograficzna)			Opis lokalizacji	Sprawujący nadzór	Ochrona w zakresie prawa międzynarod .
								stopnie [°]	minuty [']	Sekundy ["]			
1.	Dąb szypułkowy	19.08.1953	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 19.08.1953 r. RL.13/108/53	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	479		Wisła	49	39	21.75	pgr nr 140/3, park obok budynku administracyjnego Gminnej Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" w Wiśle, ul. 1 Maja 67, dolina Centrum	Burmistrz Miasta Wisła	NIE
2.	Lipa drobnolistna	11.06.1959	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 11.06.1959 r. R-OP-b.18/59	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	400	35	Wisła	49	38	29.19	południowo-wschodnia część Miasta Wisła , rośnie obok budynku gospodarczego położonego w Wiśle przy ul. Malinka 121, dolina Malinka	Burmistrz Miasta Wisła	NIE
3.	Cis pospolity	19.08.1953	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 19.08.1953 r. RL.13/106/53	Cis pospolity (Taxus baccata)	220	15	Wisła	49	38	25.79	południowo-wschodnia część Miasta Wisła , przy ul. Niedźwiedzia 1, dolina Malinka	Burmistrz Miasta Wisła	NIE

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość	Położenie geograficzne (długość geograficzna, szerokość geograficzna)			Opis lokalizacji	Sprawujący nadzór	Ochrona w zakresie prawa międzynarod.
								stopnie [°]	minuty [']	Sekundy ["]			
4.	Cis pospolity	19.08.1953	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 19.08.1953 r. RL.13/107/53	Cis pospolity (Taxus baccata)	175	10	Wisła	49	38	28.36	południowo-wschodnia część Miasta Wisła, pomiędzy budynkiem mieszkalnym a gospodarczym położonymi w Wiśle przy ul. Malinka 121, dolina Malinka	Burmistrz Miasta Wisła	NIE
5.	Skały grzybowe	23.10.1958	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 23.10.1958 r. L.O.13b/33/58	skały grzybowe zbudowane z gruboziarnistego piaskowca istebniańskiego		12	Wisła	49	37	6.8	dolina Białej Wiselki, obok drogi na Równe, w odległości 230 m od potoku Białej Wiselki na południe i 50 m na wschód od drogi na Równe, w oddziale 78F	Burmistrz Miasta Wisła	NIE
6.	Skały grzybowe	23.10.1958	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 23.10.1958 r. L.O.13b/34/58	skały grzybowe zbudowane z gruboziarnistego piaskowca istebniańskiego		8	Wisła	49	35	42	grzbiet górski pod szczytem Kiczory, na pasie granicznym z Czechami, w oddziale leśnym 117	Burmistrz Miasta Wisła	NIE

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość	Położenie geograficzne (długość geograficzna, szerokość geograficzna)			Opis lokalizacji	Sprawujący nadzór	Ochrona w zakresie prawa międzynarod.
								stopnie [°]	minuty [']	Sekundy ["]			
7.	Skąły o charakterze wychodni	23.10.1958	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 23.10.1958 r. L.O.13b/35/58	skąły o charakterze wychodni zbudowane z piaskowca godulskiego		11	Wisła	49	36	7.36	grzbiet górski Między Istebną i Wisłą w oddziale leśnym 56b	Burmistrz Miasta Wisła	NIE
8.	Skąły "Na Kobylej" o charakterze wychodni	23.10.1958	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 23.10.1958 r. L.O.13b/36/58	skąły o charakterze wychodni zbudowane z piaskowca godulskiego		15	Wisła	49	37	48	dolina Dziechcinki, 150 m ponad ścieżką z Dziechcinki na Stożek	Burmistrz Miasta Wisła	NIE
9.	Jaskinia skalna (Malinowska)	02.12.1980	Decyzja Nr RLS-op-7141p/6/80 Wojewody Bielskiego z dnia 02.12.1980 r.	jaskinia skalna			Wisła	49	39	22.73	Wisła Malinka - w odległości ok. 60 m od trasy szlaku turystycznego (czerwonego) z Przełęczy Salmopolskiej na Malinowską Skalę przez wzniesienie Malinów, oddział 142a	Burmistrz Miasta Wisła	NIE

5.9.2. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie Miasta Wisła wynosi 8 047,83 ha, co daje lesistość na poziomie 73%. Wskaźnik lesistości miasta jest wyższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,2%. Strukturę lasów na terenie Miasta Wisła przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 27. Struktura lasów Miasta Wisła w roku 2016.

Lasy		
Powierzchnia ogółem	ha	8 047,83
Lesistość	%	73
Lasy publiczne ogółem	ha	4 958,48
Lasy prywatne ogółem	ha	3 089,35

źródło: GUS

Lasy Miasta Wisła są zarządzane przez Nadleśnictwo Wisła oraz Nadleśnictwo Ustroń. Można tu napotkać różne typy siedliskowe lasu. Opisano je poniżej:

- **Las górski świeży** – występuje na glebach brunatnych w reglu dolnym, gdzie duży jest wpływ wód glebowo-opadowych oraz stokowych. Główny drzewostan tworzą buki z udziałem jodły. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk są rośliny takie jak: kosmatka olbrzymia, goryczka trojeściowa, przenęt purpurowy, szalwia lepka, żywokost sercowaty, kostrzewa górska.
- **Las górski wilgotny** – występuje w siedliskach pod umiarkowanym lub silnym wpływem, powoli spływających, wód stokowych i opadowych. Tworzy się w reglu dolnym na zwietrzelinach piaskowców, łupków, zlepieńców, margli, wapieni i dolomitów. Główny drzewostan tworzą świerki, jodły oraz buki z domieszką jaworów. W runie charakterystyczne dla tego typu siedliskowego lasu są: lepieźnik biały, czosnek niedźwiedzi, kokorycz pusta, modrzyk górski.
- **Las mieszany górski świeży** – występuje na uboższych typach gleb brunatnych, tam gdzie widoczny jest duży wpływ wód stokowych oraz opadowo-deszczowych. Główny drzewostan tworzą świerki buki oraz jodły. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk są rośliny takie jak: żurawiec falistolistny, kosmatka, jeżyna fałdowana, malina właściwa, turzyca leśna, zachyłka trójkątna oraz nerecznica samcza.
- **Lasy łąkowe górskie** – tworzą się na glebach wilgotnych w okolicy górskich potoków regła dolnego. Wymagają okresowo zalewanego terenu. Główny drzewostan tworzą olsy oraz jesiony. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk są rośliny takie jak: bodziszek żałobny, oset łopianowaty, lepieźnik wyłysiały, lepieźnik różowy, podbiał pospolity, łopian pajęczynowaty, perz psi, kopytnik leśny czy śledziennica skrętolistna.
- **Bór mieszany górski świeży** – występuje na glebach bielcowych oraz rdzawych w reglu dolnym. Główny drzewostan tworzą buki, jodły i świerki. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk są rośliny takie jak: starzec Fuchsa, trzcinnik leśny, jastrzębiec leśny, sałatnik leśny, podrzeń żebrowiec, nerecznica krótkoostna czy wietlica.

- **Bór mieszany górski wilgotny** - rzadko występujący typ siedliskowy, zazwyczaj spotykany razem z borem górskim mieszanym świeżym, w siedliskach o zwiększonej wilgotności. Tworzy się na zwietrzelinach kwaśnych skał magmowych, okruchowych i metamorficznych. Gatunki wyróżniające ten typ siedliskowy to: nercznica szerokolistna, torfowiec Girgensohna, sit rozpięchły, płonnik pospolity.
- **Bór wysokogórski** – tworzy się na glebach inicjalnych oraz bielcowych, w rejonach przyszczytowych regla górnego. Główny drzewostan tworzy świerk z domieszkami jarzębu. W runie dominują trawy i mchy z niewielką ilością roślin zielnych i paproci. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk są rośliny takie jak: wietlica alpejska, płonnik strojny, liczydło górskie, podbiałek alpejski, śmiałek pogięty, borówka czarna oraz trzcinnik owłosiony,

Rysunek 20. Lasy Miasta Wisła .

źródło: Bank Danych o lasach

5.9.3. Analiza SWOT

Ochrona przyrody	
Silne strony	Słabe strony
• Na terenie miasta występują obszary objęte ochroną,	• Przekształcenia środowiska związane z działalnością człowieka,
Szanse	Zagrożenia
• Ograniczenie zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza pochodzących ze źródeł lokalnych, • Dokarmianie zwierząt, zwłaszcza w porze zimowej,	• Zanieczyszczenie środowiska (powietrza, gleb, wód), • Niekontrolowany ruch turystyczny, • Szkodniki oraz pasożyty drzew,

Ochrona przyrody	
• Szczepienia, • Zabiegi pielęgnacyjne na roślinach.	• Pożary lasów, • Zmiany klimatyczne,, • Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną przyrody.

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.), mówiąc o:

- „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

- Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
- Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
- Awarie budowli hydrotechnicznych, powodująca zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
- Kłęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Jak wynika z informacji KW PSP w Katowicach na terenie Miasta Wisła nie występują zakłady o dużym ryzyku (ZDR ani Zakłady Zwiększonego Ryzyka (ZZR).

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Przez teren Miasta Wisła przebiegają drogi wojewódzkie. Należy pamiętać także o tym, iż paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych.

5.10.2. Analiza SWOT

Poważne awarie	
Silne strony	Słabe strony
• Brak zakładów ZDR oraz ZZR na terenie miasta,	• Obecność dróg którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne.
Szanse	Zagrożenia
• Opracowanie metod postępowania w razie wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie, • Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii.	• Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia).

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1. Wyznaczone cele i zadania

Cele niniejszego programu zostały wyznaczone na podstawie:

- Zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- Możliwości finansowych analizowanej JST;
- Celów dokumentów wyższego szczebla (poziom powiatowy, wojewódzki i krajowy);
- Celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie omawianej JST).

Tabela 28. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ.

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2022)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza na terenie Miasta Wisła związana z realizacją kierunków działań naprawczych	Liczba zanieczyszczeń dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie. <u>Źródło:</u> WIOŚ w Katowicach	4	2	Skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w skali lokalnej i wojewódzkiej poprzez osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych (PA1.)*	Aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	W - Urząd Miejski w Wiśle	brak środków na realizację zadania
			Długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy Wisła <u>Źródło:</u> Urząd Miejski w Wiśle	<150 km	150 km <	Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu na jakość powietrza poprzez efektywną politykę transportową do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza (PA2.)*	Ograniczenie niskiej emisji etap II	W - Urząd Miejski w Wiśle	brak środków na realizację zadania
							Ograniczenia niskiej emisji w Gminie Wisła poprzez uruchomienie programu wspierającego mieszkańców w zastosowaniu odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych	W - Urząd Miejski w Wiśle	brak środków na realizację zadania
							Modernizacja dróg gminnych	W - Urząd Miejski w Wiśle	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania , brak środków na realizację zadania
							Budowa dróg gminnych	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Budowa nowego włączenia ul. Kamiennej do ul. Górnośląskiej	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Remonty częściowe dróg na obszarze Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Przebudowa drogi gminnej ul. Wodna nr 614 031S o łącznej długości 238,3 m	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Modernizacja kładki pieszej w parku Kopczyńskiego (dokumentacja)	W - Urząd Miejski w Wiśle	
			Ilość zmodernizowanych budynków gminnych <u>Źródło:</u> Urząd Miejski w Wiśle	5	12	Sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalnobytowego do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość	Budowa oraz modernizacja dróg powiatowych oraz wojewódzkich	M – Zarządcy dróg	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania , brak środków na realizację zadania
							Termomodernizacja budynków komunalnych	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Termomodernizacja budynków mieszkalnych.	M – Mieszkańcy	

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2022)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
			Ilość modernizacji/wymian źródeł ciepła (mogą być budynki gminne) <u>Źródło:</u> Urząd Miejski w Wiśle	0	5	powietrza (PA3.)*	Modernizacja instalacji c.o. wraz z wymianą źródeł ciepła i montażem instalacji solarnych w budynkach użyteczności publicznej oraz termomodernizacja budynków komunalnych	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Ograniczenie niskiej emisji poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych.	M – Mieszkańcy	
			Ilość przeprowadzonych akcji	2	4	Wzmocnienie systemu edukacji ekologicznej społeczeństwa skierowanej na promocję postaw służących ochronie powietrza. (PA6.)*	Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak zainteresowanych adresatów kampanii edukacyjnych. Ograniczone środki finansowe.
		Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami	Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca [kWh] <u>Źródło:</u> GUS	928,40	920,00	Wspieranie finansowe i technologiczne inwestycji w technologie mające na celu efektywne wykorzystanie energii (PA7.)*	Rozwój rozproszonych źródeł energii	W - Urząd Miejski w Wiśle	brak środków na realizację zadania
							Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego	W - Urząd Miejski w Wiśle	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków finansowych
							Modernizacja oświetlenia ulicznego w Mieście Wisła w oparciu o zastosowanie energooszczędnych opraw	W - Urząd Miejski w Wiśle	
			Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem <u>Źródło:</u> GUS	1727	1825	Kształtowanie postaw służących efektywnemu wykorzystywaniu energii (PA9.)*	Dofinansowanie wymiany i likwidacji starych, nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych na terenie Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle	brak środków na realizację zadania
	Ochrona przed hałasem	Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska	Liczba przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie gminy <u>Źródło:</u> WIOŚ w Katowicach	Brak badań	0	Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas (H1.)*	Uwzględnianie zagadnień hałasu w dokumentach planistycznych	W - Urząd Miejski w Wiśle	Przekroczenie wartości dopuszczalnych.
							Budowa węzła przesiadkowego w rejonie dworca kolejowego w Wiśle Centrum wraz z rewitalizacją budynku dworca	W - Urząd Miejski w Wiśle	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania , brak środków na realizację zadania
							Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych.	W - Urząd Miejski w Wiśle	Przekroczenie wartości dopuszczalnych, brak pomiarów poziomu hałasu
							Stosowanie zabezpieczeń akustycznych na wymagających tego odcinkach dróg i linii kolejowych.	M – Zarządcy dróg	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania , brak środków na realizację zadania

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2022)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
						Rozwój sieci monitoringu poziomu emisji hałasu do środowiska oraz narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas (H2.)*	Bieżący monitoring poziomów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	M - WIOŚ w Katowicach	Przekroczenie wartości dopuszczalnych, brak pomiarów poziomu hałasu
	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach	Liczba przekroczeń dopuszczalnych wartości PEM <u>Źródło:</u> WIOŚ w Katowicach	0	0	Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych (PEM1.)*	Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym.	M - Przedsiębiorcy	Brak realnego zagrożenia przekroczeniem dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.
							Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	M - WIOŚ w Katowicach	
	Gospodarowanie wodami	System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód	Ilość JCWP o złym stanie ogólnym <u>Źródło:</u> WIOŚ w Katowicach	4	2	Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły i Odry (ZW1.)*	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	M - WIOŚ w Katowicach	Brak badań wód na terenie Miasta Wisła
						Ograniczenie ryzyka wystąpienia strat wynikających ze zjawisk ekstremalnych związanych z wodą (ZW3.)*	Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”	Brak środków na realizację zadania.
							Konserwacja rowów, w tym rowów melioracyjnych	M - Mieszkańcy, Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”	Brak środków na realizację zadania.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wiśla na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2022)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Gospodarka wodno-ściekowa		Zbiorniki bezodpływowe [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Wiśle	1353	1253	Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły i Odry (ZW1.)*	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak współpracy ze strony mieszkańców
			Przydomowe oczyszczalnie ścieków [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Wiśle	88	120				
			Przylączya prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Wiśle	2230	2330	Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu (ZW2.)*	Dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak środków na realizację zadania.
							Umieszczenie w pasie drogowym i kolejowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak otrzymania dofinansowania ze środków zewnętrznych, warunki atmosferyczne utrudniające terminowe wykonanie prac. Przy braku realizacji zadania nie zostaną spełnione wymagania UE dotyczące poziomu skanalizowania obszaru miasta Brak współpracy ze strony mieszkańców Brak środków na realizację zadania.
							Nabywanie urządzeń kanalizacyjnych	W - Urząd Miejski w Wiśle	
			Ludność korzystająca z oczyszczalni [os.] Źródło: GUS	9316	9500		Modernizacja oczyszczalni ścieków w Wiśle Jaworniku	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Zarządzanie systemem zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Wiśla - etap IV	W - Urząd Miejski w Wiśle	
							Budowa kanalizacji w rejonie ul. Wodnej	W - Urząd Miejski w Wiśle	
			Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Miejski w Wiśle	85,3	90,00				

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2022)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							Budowa sieci wodociągowej i sanitarnej	W-Urząd Miejski w Wiśle Mieszkańcy	
			Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej [km] <u>Źródło: Urząd Miejski w Wiśle</u>	44,39	48		Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych zlokalizowanych na obszarze Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle	
	Zasoby surowców w naturalnych	ważona gospodarka zasobami surowców w naturalnych	Powierzchnia zasobów geologicznych [ha] <u>Źródło: PIG</u>	120,6	120,6	Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych (ZSN1.)*	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych.	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak realizacji MPZP na obszarach, gdzie występują surowce naturalne
	Gleby	Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.	Powierzchnia nieużytków [ha] <u>Źródło: GUS</u>	35	30	Zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych gleb (GL1.)*	Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”.	M - Mieszkańcy, ODR	Brak stosowania się do zasad „dobrych praktyk rolniczych” przez mieszkańców miasta.
						Zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych (GL4.)*	Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	M - Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Brak realizacji badań monitoringowych na terenie miasta.
						Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych (TP1.)*	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym.	M - Przedsiębiorcy	Brak środków na realizację zadania.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2022)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalna gospodarka odpadami	Istniejące dzikie wysypiska [szt.] <u>Źródło:</u> GUS	1	0	Gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwie w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury (GO1.)*	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak wystarczających zasobów ludzkich do realizacji zadania, Brak środków na realizację zadania.
							Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na obszarze Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak zwiększenia stopnia selektywnego gromadzenia odpadów.
							Utrzymanie czystości i odbiór odpadów z nieruchomości gminnych	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak zwiększenia stopnia selektywnego gromadzenia odpadów.
		Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne	Wysokość dotacji udzielonych na usuwanie wyrobów zawierających azbest [zł] <u>Źródło:</u> Urząd Miejski w Wiśle	24659,68	30000,00	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych oraz wzrost efektywności systemu zbierania i zwiększanie udziału tych odpadów poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania (GO2.)*	Realizacja „program usuwania azbestu na terenie Miasta Wisła”.	M - Mieszkańcy	Brak otrzymania dofinansowania ze środków zewnętrznych.
	Zasoby przyrodnicze	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej [ha] <u>Źródło:</u> GUS	15,34	15,50	Wdrożenie narzędzi spójnego systemu zarządzania zasobami przyrody i krajobrazem zarówno na obszarach chronionych, jak i użytkowanych gospodarczo (OP2.)*	Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody.	W - Urząd Miejski w Wiśle	Nie przestrzeganie przez ludność zapisów MPZP
							Utrzymanie terenów zielonych na obszarze Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak wystarczających zasobów ludzkich do realizacji zadania
							Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt oraz utylizacja zwłok zwierzęcych	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak wystarczających środków na realizację zadania.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2022)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
						Podejmowanie działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej (OP1.)*	Budowa Kompleksu Edukacyjno-Ekologicznego w Gminie Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle	Warunki atmosferyczne utrudniające realizację zadania, brak środków na realizację zadania
			Powierzchnia lasów [ha] <u>Źródło:</u> GUS	8 047,83	8 050,00	Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu ekosystemów i gatunków oraz przeciwdziałanie zagrożeniom dla bioróżnorodności i georóżnorodności (OP3.)*	Utworzenie Uproszczonych Planów Urządzania Lasów dla lasów gminnych znajdujących się na terenie Miasta Wisła.	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak wystarczających środków na realizację zadania.
							Opracowanie Uproszczonych Planów Urządzania Lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych oraz wspólnot gruntowych, zlokalizowanych na obszarze Miasta Wisła	M – Starostwo Powiatowe w Cieszynie	Brak wystarczających środków na realizację zadania.
							Gospodarka leśna zgodna z „Planami Urządzania Lasów”	M – Nadleśnictwa	Negatywny wpływ zanieczyszczeń na środowisko
							Prowadzenie wolierowej hodowli głuszcza w nadleśnictwie Wisła	M – Nadleśnictwo Wisła	Brak wystarczających środków na realizację zadania.
	P o w a z n e h a w a r i e		Ilość poważnych awarii na terenie gminy <u>Źródło:</u> WIOŚ w Katowicach	0	0	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii (PPAP.1)*	Wymiana syren alarmowych należących do systemu alarmowania ludności	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak środków na realizację zadania

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Lp.	Obszar Interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2022)				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
							Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	M - WIOŚ, Państwowa Wojewódzka Komenda Straży Pożarnej	Wystąpienie poważnej awarii na traktach komunikacyjnych (przewóz materiałów niebezpiecznych).
	o s e k o o o s e o u k o	o s e o u k o	Ilość przeprowadzonych akcji edukacyjnych	4	8	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców Miasta Wisła	Prowadzenie edukacji ekologicznej na terenie Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle	Brak zainteresowanych adresatów kampanii edukacyjnych. Ograniczone środki finansowe.

* - symbole oznaczają kierunki działań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024,

W – zadanie własne,

M – zadanie monitorowane.

źródło: Opracowanie własne, Urząd Miasta Wisła

Tabela 29. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań wyznaczonych w ramach POŚ.

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania
			2018	2019	2020	2021	2022-2025	razem	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	W - Urząd Miejski w Wiśle						244	środki własne
	Ograniczenie niskiej emisji etap	W - Urząd Miejski w Wiśle						287	środki własne, WFOŚiGW
	Ograniczenia niskiej emisji w Gminie Wiśla poprzez uruchomienie programu wspierającego mieszkańców w zastosowaniu odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych	W - Urząd Miejski w Wiśle						965	środki własne, WFOŚiGW
	Modernizacja dróg gminnych	W - Urząd Miejski w Wiśle						876	środki własne
	Budowa dróg gminnych	W - Urząd Miejski w Wiśle						1500	środki własne
	Budowa nowego włączenia ul. Kamiennej do ul. Górnośląskiej	W - Urząd Miejski w Wiśle						Zależne od potrzeb	środki własne
	Remonty cząstkowe dróg na obszarze Miasta Wiśla	W - Urząd Miejski w Wiśle						914,6	środki własne
	Przebudowa drogi gminnej ul. Wodna nr 614 031S o łącznej długości 238,3 m	W - Urząd Miejski w Wiśle						257	środki własne
	Modernizacja kładki pieszej w parku Kopczyńskiego (dokumentacja)	W - Urząd Miejski w Wiśle						40	środki własne
	Budowa oraz modernizacja dróg powiatowych oraz wojewódzkich	M – Zarządcy dróg						Zależne od potrzeb	środki własne
	Termomodernizacja budynków komunalnych	W - Urząd Miejski w Wiśle						1240	środki własne, WFOŚiGW
	Termomodernizacja budynków mieszkalnych.	M – Mieszkańcy						Zależne od potrzeb	środki własne, WFOŚiGW
	Modernizacja instalacji c.o. wraz z wymianą źródeł ciepła i montażem instalacji solarnych w budynkach	W - Urząd Miejski w Wiśle						2600	środki własne, WFOŚiGW

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania
			2018	2019	2020	2021	2022-2025	razem	
	użyteczności publicznej oraz termomodernizacja budynków komunalnych								
	Ograniczenie niskiej emisji poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych.	M – Mieszkańcy						Zależne od potrzeb	środki własne, WFOŚiGW
	Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza	W - Urząd Miejski w Wiśle						Zależne od potrzeb	środki własne, WFOŚiGW
	Rozwój rozproszonych źródeł energii	W - Urząd Miejski w Wiśle						6	środki własne, WFOŚiGW
	Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego	W - Urząd Miejski w Wiśle						6	środki własne
	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Mieście Wisła w oparciu o zastosowanie energooszczędnych oprav	W - Urząd Miejski w Wiśle						1780	środki własne
	Dofinansowanie wymiany i likwidacji starych, nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych na terenie Miasta Wisła. Dotacje celowe na zadania związane z ochroną środowiska. Poprawa stanu środowiska naturalnego.	W - Urząd Miejski w Wiśle						400	środki własne, WFOŚiGW
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Uwzględnianie zagadnień hałasu w dokumentach planistycznych	W - Urząd Miejski w Wiśle						W ramach tworzenia dokumentów planistycznych	środki własne
	Budowa węzła przesiadkowego w rejonie dworca kolejowego w Wiśle Centrum wraz z rewitalizacją budynku dworca	W - Urząd Miejski w Wiśle						7680	środki własne środki zewnętrzne
	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych.	W - Urząd Miejski w Wiśle						W ramach działań statutowych	środki własne
	Stosowanie zabezpieczeń akustycznych na wymagających tego odcinkach dróg i linii kolejowych.	M – Zarządcy dróg						Zależne od potrzeb	środki własne, RPO WSL

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wiśła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania
			2018	2019	2020	2021	2022-2025	razem	
	Bieżący monitoring poziomów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	M - WIOŚ w Katowicach						Zależne od potrzeb	środki własne WIOŚ
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym.	M - Przedsiębiorcy						Zależne od potrzeb	środki własne
	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	W - Urząd Miejski w Wiśle						W ramach tworzenia MPZP	środki własne
	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	M - WIOŚ w Katowicach						Zależne od potrzeb	środki własne
Gospodarowanie wodami	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	M - WIOŚ w Katowicach						Zależne od potrzeb	środki własne
	Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”						Zależne od potrzeb	środki własne
	Konserwacja rowów, w tym rowów melioracyjnych	M - Mieszkańcy, Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”						Zależne od potrzeb	środki własne
Gospodarka wodno-ściekowa	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	W - Urząd Miejski w Wiśle						W ramach działań statutowych	środki własne
	Dotacje celowe na zadania związane z ochroną środowiska. Poprawa stanu środowiska naturalnego.	W - Urząd Miejski w Wiśle						377	środki własne WFOŚiIGW
	Umieszczenie w pasie drogowym i kolejowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z	W - Urząd Miejski w Wiśle						36	środki własne

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania
			2018	2019	2020	2021	2022-2025	razem	
	potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego								
	Nabywanie urządzeń kanalizacyjnych	W - Urząd Miejski w Wiśle						236	środki własne
	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Wiśle Jaworniku	W - Urząd Miejski w Wiśle						120	środki własne, WFOŚiGW
	Zarządzanie systemem zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych	W - Urząd Miejski w Wiśle						120	środki własne
	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Wisła - etap IV	W - Urząd Miejski w Wiśle						228	środki własne, WFOŚiGW
	Budowa kanalizacji w rejonie ul. Wodnej	W - Urząd Miejski w Wiśle						250	środki własne, WFOŚiGW
	Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w ramach Lokalnych Inicjatyw	W - Urząd Miejski w Wiśle						1140	środki własne, WFOŚiGW
	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych zlokalizowanych na obszarze Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle						275	środki własne
Zasoby surowców naturalnych	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych.	W - Urząd Miejski w Wiśle						W ramach tworzenia dokumentów planistycznych	środki własne
Gleby	Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”.	M - Mieszkańcy, ODR						Zależne od potrzeb	środki własne
	Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	M - Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska						Zależne od potrzeb	środki własne
	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym.	M - Przedsiębiorcy						Zależne od potrzeb	środki własne, WFOŚiGW

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania
			2018	2019	2020	2021	2022-2025	razem	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	W - Urząd Miejski w Wiśle						Zależne od potrzeb	środki własne
	Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na obszarze Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle						3183	środki własne
	Utrzymanie czystości i odbiór odpadów z nieruchomości gminnych	W - Urząd Miejski w Wiśle						1025	środki własne
	Realizacja „Programu usuwania azbestu na terenie Miasta Wisła”.	M - Mieszkańcy						Zależne od potrzeb	środki własne mieszkańców, WFOŚiGW
Zasoby przyrodnicze	Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody.	W - Urząd Miejski w Wiśle						W ramach tworzenia MPZP	środki własne
	Utrzymanie terenów zielonych na obszarze Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle						867	środki własne
	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt oraz utylizacja zwłok zwierzęcych	W - Urząd Miejski w Wiśle						151	środki własne
	Budowa Kompleksu Edukacyjno-Ekologicznego w Gminie Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle						8810	środki własne, RPO WSL
	Utworzenie Uproszczonych Planów Urządzania Lasów dla lasów gminnych znajdujących się na terenie Miasta Wisła.	W - Urząd Miejski w Wiśle						20	środki własne, WFOŚiGW, Fundusz Leśny
	Opracowanie Uproszczonych Planów Urządzania Lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych oraz wspólnot gruntowych, zlokalizowanych na obszarze Miasta Wisła	M – Starostwo Powiatowe w Cieszynie						250	środki własne Powiatu Cieszyńskiego WFOŚiGW, Fundusz Leśny
	Gospodarka leśna zgodna z „Planami Urządzania Lasów”	M – Nadleśnictwa						Zależne od potrzeb	środki własne

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (tys. zł)						Źródła finansowania
			2018	2019	2020	2021	2022-2025	razem	
	Prowadzenie wolierowej hodowli głuszka w nadleśnictwie Wisła	M – Nadleśnictwo Wisła						1 904 (z woj. POŚ)	środki własne Nadleśnictw WFOŚiGW
Zagrożenia poważnymi awariami	Wymiana syren alarmowych należących do systemu alarmowania ludności	W - Urząd Miejski w Wiśle						22	środki własne
	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	M - WIOŚ, Państwowa Wojewódzka Komenda Straży Pożarnej						Zależne od potrzeb	środki własne
Edukacja ekologiczna	Prowadzenie edukacji ekologicznej na terenie Miasta Wisła	W - Urząd Miejski w Wiśle						Zależne od potrzeb	środki własne

Źródło: opracowanie własne

W – zadanie własne,
M

–

zadanie

monitorowane.

7. System realizacji programu ochrony środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania programu.

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
- udostępnienie informacji o stanie środowiska,
- publikacja informacji o stanie środowiska.

7.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie;
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- Głównej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach;
- Nadleśnictwa Wisła, Nadleśnictwo Ustroń;
- Przedsiębiorstwami zajmującymi się odbiorem odpadów,
- Największych przedsiębiorców mających siedzibę i działających na terenie Miasta Wisła .

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne oraz koordynowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa;
- Mieszkańcy;
- Przedsiębiorcy;
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- Wojewoda Pomorski;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach;
- Zarządcy dróg (drogi wojewódzkie, drogi powiatowe, drogi gminne).

7.2. Edukacja ekologiczna

Warunkiem niezbędnym w realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 roku jest świadomość ekologiczna mieszkańców.

Program nauczania

Przedszkola – w programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne są zawarte w części haseł dotyczących środowiska, pór roku i towarzyszących im przemian w przyrodzie. Od świadomości ekologicznej nauczyciela przedszkola zależy jak dalece potrafi program nauczania w przedszkolu nasycić treściami ekologicznymi, co potrafi przekazać uczniom w trakcie zabaw, spacerów, czy zajęć plastycznych.

Szkoła podstawowa – edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych prowadzona jest na przyrodzie lub na innych przedmiotach w postaci ścieżki edukacyjnej.

Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

- 1) Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
- 2) Budzenie szacunku do przyrody.
- 3) Rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
- 4) Zdobycie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
- 5) Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
- 6) WYROBIENIE poczucia odpowiedzialności za środowisko.
- 7) Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Ścieżka edukacyjna:

Program ścieżki edukacyjnej łączy ogólne treści niezbędne w edukacji ekologicznej w szkołach. Tymi koniecznymi treściami są:

- 1) Przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze.
- 2) Różnorodność biologiczna (gatunkowa, genetyczna, ekosystemów) – znaczenie jej ochrony.
- 3) Żywność – oddziaływanie produkcji żywności na środowisko.
- 4) Zagrożenia dla środowiska wynikające z produkcji i transportu energii; energetyka jądrowa – bezpieczeństwo i składowanie odpadów.

Program ten uszczegóławia powyższe treści, a w kilku miejscach wykracza poza nie. Dotyczy to szczególnie tych treści, które mają nawiązywać do własnego doświadczenia

dziecka i jego znajomości najbliższej okolicy oraz regionu. Program koncentruje się wokół:

- 1) Zagadnień zmienności w środowisku: naturalnej, jako tła porównawczego oraz zależnej od działalności człowieka w środowisku.
- 2) Najważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata.
- 3) Sposobów gospodarowania w miejscu swojego zamieszkania.
- 4) Wartości, jaką stanowi różnorodność biologiczna.

W realizacji programu w szkołach ważne jest:

- 1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie;
- 2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.;
- 3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach;
- 4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków;
- 5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji;
- 6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian;
- 7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku, jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych;
- 8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami;
- 9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

Hasła te poparte są analizą materiałów źródłowych dotyczących aktualnych problemów ochrony środowiska – parków narodowych, rezerwatów przyrody, roślin i zwierząt chronionych, oraz wpływem zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka.

7.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2017, poz. 519 z późn. zm.) Burmistrz Miasta Wisła co 2 lata przedstawia Radzie Miasta Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie Miasta, należy przekazać go do wiadomości dla Starostwa Powiatowego w Cieszynie.

7.4. Monitoring realizacji programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie omawianej miasta, należy

posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie Miasta Wisła .

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w tabeli nr 30.

Tabela 30. Harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wisła .

Monitoring realizacji Programu						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Monitoring stanu środowiska	X		X		X	X
Monitoring polityki środowiskowej						
Mierniki efektywności Programu	X		X		X	X
Ocena realizacji planu operacyjnego	X		X		X	X
Raporty z realizacji Programu	X		X		X	X
Ocena realizacji celów i kierunków działań	X		X		X	X
Aktualizacja Programu ochrony środowiska						X

źródło: opracowanie własne.

7.5. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

7.5.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją realizującą poprzez finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona powietrza,
- Ochrona wód i gospodarka wodna,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- Geologia i górnictwo,
- Edukacja ekologiczna,
- Państwowy Monitoring Środowiska,
- Programy międzydziedzinowe,
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska,

- Ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki).
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia) .
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków

i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: osigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach¹¹

Misją Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach jest finansowe wspieranie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i poszanowaniu jego wartości, w oparciu o konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju przy zachowaniu bezpieczeństwa ekologicznego kraju i realizacji programów ekologicznych państwa i województwa w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego.

W ramach funkcjonowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach dofinansowywane są zadania inwestycyjne z zakresu m.in.

- gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód,
- gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony powietrza (w tym odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
- ochrony przed hałasem;

oraz zadania nieinwestycyjne takiej jak:

- edukacja ekologiczna,
- przedsięwzięcia z zakresu ochrony przyrody (np. ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, sporządzenie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną, nasadzenia drzew i krzewów, zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody),
- państwowy monitoring środowiska,
- wojewódzkie programy i plany związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną;

Szczegółowy zakres działalności WFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków

i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: oraz w siedzibie Funduszu w Katowicach.

7.5.2. Fundusze Unii Europejskiej

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ)¹²

Z Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są różnorodne projekty. W zależności od specyfiki danego rodzaju wsparcia, określany jest typ podmiotów, które mogą z niego korzystać. Możemy wyróżnić następujące grupy podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie:

1. Jednostki samorządu terytorialnego,
2. Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne,
3. Administracja publiczna,
4. Służby publiczne inne niż administracja,
5. Instytucje ochrony zdrowia,
6. Instytucje kultury, nauki i edukacji,
7. Duże przedsiębiorstwa,
8. Małe i średnie przedsiębiorstwa,
9. Organizacje społeczne i związki wyznaniowe.

Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych i dokumentacji poszczególnych konkursów o dofinansowanie.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to największy program finansowany z Funduszy Europejskich nie tylko w Polsce, ale i Unii Europejskiej. Główne obszary na które zostaną przekazane środki to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

Dzięki równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program będzie skutecznie realizował założenia strategii Europa 2020, z którą powiązany jest jego cel główny - wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

Obszary wsparcia i rodzaje projektów możliwych do realizacji w ramach programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki:
 - wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii (OZE);
 - poprawa efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, sektorze publicznym i mieszkaniowym;
 - promowanie strategii niskoemisyjnych;
 - rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji.
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:
 - rozwój infrastruktury środowiskowej;
 - dostosowanie do zmian klimatu;
 - ochrona i zahamowywanie spadku różnorodności biologicznej;
 - poprawa jakości środowiska miejskiego.
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego
 - rozwój drogowej infrastruktury w sieci TEN-T;
 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego;
 - poprawa bezpieczeństwa w ruchu lotniczym;
 - transport intermodalny, morski i śródlądowy.
4. Infrastruktura drogowa dla miast
 - poprawa dostępności miast i przepustowości infrastruktury drogowej (rozwój infrastruktury drogowej w miastach i tras wylotowych z miast, budowa obwodnic).
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce
 - rozwój kolei w TEN-T, poza siecią i kolei miejskich.
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach
 - infrastruktura i tabor dla publicznego transportu zbiorowego w miastach i na ich obszarach funkcjonalnych.
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego
 - rozwój inteligentnych systemów dystrybucji, magazynowania i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej;
 - budowa i rozbudowa magazynów gazu ziemnego;
 - rozbudowa terminala LNG.
8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
 - inwestycje w ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zasobów kultury, np. instytucji kultury, szkół artystycznych.
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia
 - wsparcie infrastruktury systemu państwowego ratownictwa medycznego;

- wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych i współpracujących z nimi jednostek diagnostycznych w zakresie chorób „aktywności zawodowej” i opieki nad matką i dzieckiem.

Regionalny Program Operacyjny¹³

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020) jest instrumentem realizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego do roku 2025. Celem głównym RPO WSL jest inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału śląskiego rynku pracy.

Możliwość uzyskania wsparcia finansowego w ramach RPO WM 2014-2022 mają następujące pomioty:

- Jednostki samorządu terytorialnego;
- Przedsiębiorstwa, w szczególności mikro, małe i średnie (MŚP);
- Powiązania kooperacyjne;
- Ośrodki innowacyjności;
- Instytucje otoczenia biznesu (IOB);
- Instytucje ochrony zdrowia;
- Instytucje kultury, nauki i edukacji;
- Organizacje pozarządowe i społeczne oraz związki wyznaniowe;
- Podmioty wdrażające instrumenty finansowe;
- Podmioty świadczące usługi publiczne na rzecz samorządu;

RPO WiM 2014-2020 realizowany będzie w trzynastu Osiach Priorytetowych (OP), w tym dwunastu osiach tematycznych i jednej osi dedykowanej pomocy technicznej:

1 Oś Priorytetowa I Nowoczesna gospodarka

1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza

1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach

1.3 Profesjonalizacja IOB

2 Oś Priorytetowa II Cyfrowe śląskie

2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych

3 Oś Priorytetowa III Konkurencyjność MŚP

3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP

3.2 Innowacje w MŚP

3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej

3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości

4 Oś Priorytetowa IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna

- 4.1 Odnawialne źródła energii
- 4.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach
- 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej
- 4.4 Wysokosprawna kogeneracja
- 4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie

5 Oś Priorytetowa V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

- 5.1 Gospodarka wodno-ściekowa
- 5.2 Gospodarka odpadami
- 5.3 Dziedzictwo kulturowe
- 5.4 Ochrona różnorodności biologicznej
- 5.5 Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych

6 Oś Priorytetowa VI Transport

- 6.1 Drogi wojewódzkie
- 6.2 Transport kolejowy

7 Oś Priorytetowa VII Regionalny rynek pracy

- 7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu
- 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia
- 7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej
- 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania z zakresu outplacementu)
- 7.5 Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe

8 Oś Priorytetowa VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy

- 8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego
- 8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników
- 8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy

9 Oś Priorytetowa IX Włączenie społeczne

- 9.1 Aktywna integracja
- 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne
- 9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie

10 Oś Priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna

- 10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia

10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych

10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego

11 Oś Priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego

11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego

11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów

11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych

11.4 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych

12 Oś Priorytetowa XII Infrastruktura edukacyjna

12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego

12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego

12.3 Instytucje popularyzujące naukę

13 Oś Priorytetowa XIII Pomoc Techniczna

13.1 Pomoc Techniczna

W perspektywie 2014-2020 największe środki przeznaczone zostaną na działalność z obszaru badań i rozwoju, innowacyjności i przedsiębiorczości, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz integracji społecznej. Znaczna część środków zostanie także przekazana na rozwój transportu na terenie województwa śląskiego.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020¹⁴

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020) został opracowany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005* oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej. Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, Program jest wkomponowany w całościowy system polityki rozwoju kraju, w szczególności poprzez mechanizm Umowy Partnerstwa. Umowa ta określa strategię wykorzystania środków unijnych na rzecz realizacji wspólnych dla UE celów określonych w unijnej strategii wzrostu „Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego

i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych danego państwa członkowskiego.

Celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

- Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
- Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
- Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
- Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
- Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
- Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Spis tabel:

Tabela 1. Słownik skrótów.....	5
Tabela 2. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2016r.).....	8
Tabela 3. Bezrobocie (stan na 31.XII.2016r.).....	9
Tabela 4. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.....	28
Tabela 5. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).	31
Tabela 6. Parametry emitorów.	31
Tabela 7. Ilość emitowanych zanieczyszczeń.....	32
Tabela 8. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane	35
Tabela 9. Wynikowe klasy strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane	35
Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.....	44
Tabela 11. Źródła promieniowania elektromagnetycznego w Mieście Wisła.	47
Tabela 12. Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.	48
Tabela 13. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze Miasta Wisła	49
Tabela 14. Charakterystyka JCWPd nr 158.	51
Tabela 15. Charakterystyka JCWPd nr 162.	51
Tabela 16. Charakterystyka JCWPd nr 170.	51
Tabela 17. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Miasta Wisła (stan na 31.12.2016 r.).	53
Tabela 18. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Miasta Wisła (stan na 31.12.2016 r.).	53
Tabela 19. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie Miasta Wisła	54
Tabela 20. Wyniki oceny stanu wód podziemnych dla JCWPd nr 158, JCWPd nr 162 i JCWPd nr 170.	55
Tabela 21. Surowce naturalne występujące na terenie Miasta Wisła	56
Tabela 22. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Miasta Wisła (stan na rok 2014).....	58
Tabela 23. Charakterystyka Regionu III województwa śląskiego (wg stanu z 2014 r.).	60
Tabela 24. Wykaz regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów funkcjonujących na terenie Regionu III.	64
Tabela 25. Wykaz regionalnych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych funkcjonujących na terenie Regionu III.	65
Tabela 26. Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne dopuszczonych do wytworzenia w skali roku.	66
Tabela 27. Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne dopuszczonych do wytworzenia w skali roku określono w poniższej tabeli.	67
Tabela 28. Pomniki przyrody na terenie Miasta Wisła	75
Tabela 29. Struktura lasów Miasta Wisła w roku 2016.....	78
Tabela 30. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ.	82
Tabela 31. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań wyznaczonych w ramach POŚ.	90
Tabela 32. Harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Łobeskiego.	99

Spis rysunków:

Rysunek 1. Położenie Miasta Wisła na tle powiatu cieszyńskiego.	7
Rysunek 2. Podział województwa śląskiego na strefy ochrony powietrza.	34
Rysunek 3. Obszary przekroczeń dopuszczalnych stężeń dobowych pyłu PM10 ze względu na ochronę zdrowia w województwie śląskim w roku 2016.	36
Rysunek 4. Obszary przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych dla pyłu PM2,5 ze względu na ochronę zdrowia w województwie śląskim w roku 2016.	37
Rysunek 5. Obszary przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych dla benzo(a)pirenu ze względu na ochronę zdrowia w województwie śląskim w roku 2016.	38
Rysunek 6. Obszary przekroczeń poziomu docelowego ozonu (kolor czerwony) dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą niż 25.	39
Rysunek 7. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ochrony zdrowia ludzi z liczbą dni większą lub równą 1 dzień.	39
Rysunek 8. JCWP na tle Miasta Wisła.	49
Rysunek 9. Obszar zagrożone podtopieniami na terenie Miasta Wisła.	50
Rysunek 10. Miasto Wisła na tle JCWPd.	50
Rysunek 11. GZWP oraz LZWP na tle Miasta Wisła.	52
Rysunek 12. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.	54
Rysunek 13. Osuwiska na terenie Miasta Wisła.	59
Rysunek 14. Podział województwa śląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi wg WPGO 2016-2022.	62
Rysunek 15. Lokalizacja instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych funkcjonujących w ramach Regionu III.	63
Rysunek 16. Obszary siedliskowe Natura 2000 na tle Miasta Wisła.	71
Rysunek 17. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego na tle Miasta Wisła.	72
Rysunek 18. Rezerваты przyrody na tle Miasta Wisła.	73
Rysunek 19. Stanowisko dokumentacyjne „Jaskinia Miecharska” na tle Miasta Wisła.	74
Rysunek 20. Lasy Miasta Wisła.	79